

Glasnik MIRA

Godište II. • Broj 2 • Međugorje • Veljača 2007. • Cijena 2,5 KM / 10 Kn

**DRAGA DJECO,
MOLITE, MOLITE, MOLITE!**

Draga djeco!

Stavite Sveto pismo na vidljivo mjesto u vašoj obitelji i čitajte ga. Tako ćete spoznati molitvu srcem i vaše misli bit će u Bogu. Ne zaboravite da ste prolazni kao cvijet u polju koji se vidi izdaleka ali u trenutku nestane. Dječice, ostavite znak dobrote i ljubavi gdje god prolazite i Bog će vas blagosloviti obiljem svoga blagoslova.

Hvala vam što ste se odzvali mom pozivu!

(25. siječnja 2007.)

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik:

Informativni centar "Mir" Medugorje

Glavni urednik: Krešimir Šego

Lektor i korektor: Dragan Naletilić

Adresa:

Glasnik mira, Gospin trg 1
88266 Medugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 650 200; 653 325
Faks: 00 387 36 651 300
Služba pretplate: 00 387 36 653 342
E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr
Internet: www.medjugorje.hr

Grafičko oblikovanje:

Marin Musa // **SHIFT** KREATIVNA AGENCIJA

Tisak: Fram-Ziral, Mostar

Uplate:

Za Bosnu i Hercegovinu:
Poštanskom uplatnicom ili na žiro-račun:
3381202201145352
UniCredit Zagrebačka banka BH

Devizne uplate:

Unicredit Zagrebačka banka BH
S.W.I.F.T. ZABA BA 22
Konto: 48-06-02810-2

Uplate iz Republike Hrvatske:

HVB Splitska banka d.d.
Br. računa: 30000519000
S.W.I.F.T. BACXHR22
IBAN: HR17 2330 0035 1002 0168 2
Prilikom uplate popuniti **Nalog 14**
ili poštanskom uplatnicom

Cijena pojedinog primjeraka:

2,5 KM/10KN
Godišnja pretplata (12 brojeva)
BiH: 30 KM; Republika Hrvatska: 120 KN;
Zemlje EU: 30 Eura; Švicarska: 50 sfr; SAD: 40 US\$

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86 /06 od 12. siječnja 2006.

Dekret Pape Urbana VIII.

Uskladus dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, izdavač izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se izdavač potpuno podvrgava. Riječi poput «ukazanja, čudesa, poruke» i slične imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

KORIZMA - PRIGODA ZA ZAOKRET

Isluženi pariški nadbiskup, obraćenik sa židovstva, čiji su roditelji skončali u nacističkim logorima, kardinal Jean-Marie Lustiger, jednom se izrazio kako *kršćanstvo tek počinje živjeti, kako upravo izlazi iz dječje obuće. Ono tek uopće započinje. Još nije imalo prilike dokraja se razviti. Može li to biti istina u vremenu kad su Crkve na Zapadu gotovo na izdisaju, kad je utjecaj i uloga Crkve u svijetu svedena na najmanju mjeru? Svi odreda tvrde kako je Crkva izgubila snagu, kako kršćanskoj vjeri nedostaje osvjeđenost, privlačnost, kako se ne obnavlja ni iznutra ni prema vani.*

dr. fra Tomislav Pervan

Sve donedavno činilo se kako je Bog ubijen, protjeran iz društva, svijesti, filozofije, misli, umjetnosti. Bog je sustavno ubijan u filozofiji, psihologiji, društvenim znanostima, zapadnim ideologijama. Postalo je otrcano nabrajati imena Nietzschea, Ch. Darwina, Schopenhauera, Feuerbacha, Marxa, Freuda i njihovih oponašatelja i sljednika, protubožaca. Minulo je stoljeće sa svojim stravičnim ideologijama nacizma i komunizma dokumentiralo s patološkom brutalnošću smrt Boga u ubijanjima stotina milijuna ljudi. Obistinilo se pretkazivanje,

ubije li se Bog u čovjeku, nema više ni čovjeka kao osobe. On ostaje još samo brojka.

Povrat Boga

Tko danas otvori oči, vidjet će kako se na svjetskoj pozornici ipak događa nešto neobično, iznenađujuće neočekivano. Zamjećuje se nenadani povrat Boga. Bog na obzoru. Bog izranja iza horizonta. Religija doživljava na cijelom planetu renesansu koju je malo tko mogao predvidjeti. Na sve strane zamjećujemo mnoštvo religijskoga gustiša, mnogo novih samoniklih biljaka, oživljavanje re-

U OVOME BROJU PROČITAJTE:

STAVITE SVETO PISMO NA VIDLJIVO MJESTO

fra Ljubo Kurtović

MAJKA OD SEDAM ŽALOSTI

fra Rufin Šilić

HODOČASNIK OVDJE DOŽIVLJAVA UISTINU OTVORENO NEBO

fra Svetozar Kraljević

BOG ME JE PRIPRAVILO ZA MOJ KRIŽ

Sanja Ožegović-Gobac

KAZNE PROTIV PREKRŠITELJA ISPOVJEDNE TAJNE

dr. fra Ivan Sesar

ISUS KRIST - GOSPODIN I GOSPODAR

dr. fra Tomislav Pervan

» ligije kao fenomena, pored kršćanstva i bez kršćanstva.

Nova religioznost osvaja javni prostor, zauzima vidljivo mjesto u velikoj svjetskoj politici. Islam očituje svoju vitalnu snagu, istočni pravoslavni svijet budi se nakon desetljeća komunističkoga potiranja, Azija se nalazi u procesu duhovne i teološke restauracije, Indija i Kina doživljavaju politički povrat masovne duhovnosti, budizam je u modi, ljudi se zanimaju za ezoteriju, arhaične religije, šamanizam. Suvremeni je čovjek izbiratelj, on bi rado od svega pomalo, i onda pokušava stvoriti za sebe svoju vjeru. Često doživljavamo u praksi vjeru kao haljinu sa stotinu zakrpa i prišivaka. A zapravo bi za one rođene u kršćanstvu bilo najjednostavnije preuzeti i drugima predavati tisućljetnu jednostavnost svoje vjere i svoga vjerovanja, svoj jednostavni zajamčeni *Credo-Vjerujem*.

Kod mnogih ćemo zamijetiti sklonost za kršćanske tradicionalne vrijednosti povezano sa životnim čvornim točkama, primjerice kod rođenja, mladenačke inicijacije, stupanja u brak, pokopa i sl. Ljudi se vežu uz obrede, svetkovine, kršćansku umjetnost, ali ne i uz predanu vjeru. Unatoč formalnoj pripadnosti kršćanstvu i katoličkoj vjeri, vjera u većine nije onaj nosivi životni stup i temelj života.

Ako Bog jest, čovjeku treba obrat

Sve se to može činiti kao žalovanje i nabrajanje, međutim moramo znati kako iza svega jest živi čovjek od krvi i mesa, pojedinci, ljudi, muševci, žene, djeca, stari i mladi, svatko sa svojom osobnom životnom pričom, čovjek koji nije puka brojka za vrijeme izbora. Osobe koje ćemo susresti čitajući također i izvješća iz Isusova života. Ljudi i osobe, pritisnuti životom i politikom, strahom i neizvjesnošću, ne kao promatrači, nego kao čimbenici u Isusovu životu. Pojedinci koji su živjeli u Galileji, Dekapolu, Samariji, Judeji, Jeruzalemu, koji su grnuli k Isusu da ga čuju, da se izliječe. Evanđelist će reći sažeto: "Kad Isus iziđe iz lađe, vidje mnoštvo ljudi. Sažali se nad njima. Bijahu kao ovce bez pastira. Poče ih nadugačko poučavati mnogočemu" (Mk 6,34). Svi su žudili za iskorakom, za bijegom iz vlastite kože, životnih neprilika. Što zapravo nudi Isus, o čemu on govori? Isus liječi, ali naglašava potrebu vjere te obrata, novog života. On naviješta radosnu vijest za sve. Bog je tu!

Prva poruka ovdje iz Međugorja glasila je: „Došla sam vam reći kako Bog jest. Bog postoji!“ A ako Bog jest, onda čovjeku treba obrat. Obrat i životni zaokret u smislu obraćenja. Obrat koji će ukloniti nastalu nevolju, zaokret koji ne teži za tim ponovno staviti Crkvu u politički kovitlac, nego zaokret kao

pomoć pojedincu da pronađe svoje uporište. Da osoba doživi preporod i obnovu u Duhu Svetome (doslovce *regeneratio* i *renovatio*, kako veli Poslanica Titu 3,5 u lat. prijevodu). Ako je to bilo aktualno u apostolsko vrijeme, tim je to više danas, u našem vremenu. Nikakva slučajnost da su svi veliki likovi kršćanske mistike bili ujedno veliki obnovitelji Crkve, nastupajući s proročkom snagom te društvenom i političkom odgovornošću. Treba danas ponovno otkriti i primijeniti njihovu obnoviteljsku, reformatorsku i kritičku snagu, jer njihovi poticaji ne dolaze ni 'zdesna' ni 'slijeva', ni 'odozdo' ni 'odozgor', nego isred vjere, iz dubine ljubavi, iz srca Crkve, srca Isusa Krista.

Obraćenje

Svaki naš vjernik koji prekoračuje prag ispovjedaonice, napose u korizmenom vremenu, negdje u dubini svoje duše žudi za zaokretom, novim početkom, preporodom, preplavljenosti Duhom Svetim, pranjem u kupelji milosti. Među nama su ti koji žude za novim rađanjem, pa i među onima koje smo možebit otpisali zbog kojekakvih životnih iskliznuća. Upravo ti trebaju ponajvećma zahvate milosti u svome životu jer su na sebi iskusili svu dubinu, gorčinu i bijedu grijeha.

Riječ je, dakle, o obraćenju. Nema stvarnog obraćenja, nema odlučnoga priklanjanja

“Za mojih putovanja po Poljskoj nije smio izostati posjet Auschwitzu-Birkenauu, mjestima najokrutnijega nečovještva - pokušaja istrjebjenja židovskoga naroda te uništenja Božjega izbora, pokušaja progona samoga Boga iz ljudske povijesti. **Meni je osobno bila velika utjeha kad se na nebu pojavila duga, dok sam u stavu jednoga Joba vikao prema Gospodinu spram jezovitosti tih mjesta, u stravi zbog prividne odsutnosti samoga Boga, s istodobnom sigurnošću da on ni u svojoj šutnji ne prestaje biti s nama i ostajati uz nas. Duga bijaše nešto kao odgovor: Da, ja sam tu, a riječi obećanja, Saveza koje sam izrekao nakon Potopa vrijede i danas**” (usp. Post 9,12-17).

nja dobru i boljemu, ako sebi ne priznamo otvoreno i pošteno, od čega se moramo odvratiti. Naizgled smo u nevolji kao družina na svadbi u Kani Galilejskoj, kad ponesta vina. Na Marijin zagovor Isus veli poslužiteljima: “*Napunite posude vodom*”. Uzmemo li grčki izvornik, radnja se odvija u sadašnjem vremenu. “Isus kaže poslužiteljima”, glasi izvornik, a ne “Isus reče”, ili pak “Isus zapovjedi” poslužiteljima. U izvorniku je indikativ prezenta. Isusov zahtjev vrijedi za *sadašnje vrijeme*, a kršćani koji su slušali ili čitali Ivanovo Evanđelje mogli su ga shvatiti samo u sadašnjem obliku, kao zapovijed njima osobno. *Napunite vi osobno posude s vodom. Izbacite iz sebe sve bljutavo, staro, otrcano, neukusno, sve što vaš život onečišćuje. Donesite to njemu, donesite Isusu sve što vas do grla guši*. I čine što im Isus nalaže: “*I napuniše posude do ruba, do vrha*.” Tek kad čovjek ostavi sve staro i strano, kad se isprazni od svega, iskusit će čudo, imat će Isusa uza se te sve ono što Isus može čovjeku pružiti.

Nevolja koju čovjek iskaže pred njim, od srca i pošteno, može pretvoriti vodu nevolje u vino radosti. Preobraziti. To je vrijeme korizme. To je vrijeme kad svatko za sebe polaže račun o svome odnosu prema Bogu, kad svatko produbljuje i udubljuje se u zbilju svoga života. Kad svatko

prikuplja snagu za budućnost. Nije riječ o budućnosti planeta, svijeta ili ljudi, riječ je o budućnosti *svakoga pojedinca, svake osobe*. Jer u ovom trenutku počinje budućnost, tvoja i moja. Od nas zavisi s kakvim predznakom. Crkva je, sociološki gledano, apstraktni pojam. Crkva postoji samo kao zajednica konkretnih osoba, i ona će se promijeniti samo ako se promijene ljudi koji tvore Crkvu. Nemoguće je govoriti o promjeni Crkve, struktura, institucija, ako nema promjene osoba koje tvore Crkvu. Osobe sačinjavaju institucije u Crkvi i njezine strukture.

Odvažimo se kročiti za Gospodinom

Svatko od nas živi u Crkvi i tvori jedan - makar neznatni - dio njezine cjelokupne povijesti. Sve muke naše Crkve su i naše osobne muke, sva nadanja i strepnje su i naše, sve njezine radosti su i naše. Kršćani su osobe koje su upoznale Isusa Krista i ne mogu bez te osobe živjeti. *Nazvao sam vas sve svojim prijateljima, ne slugama, reče Gospodin apostolima*. Isto ponavlja i nama, isto vrijedi za naš međusobni odnos. To je ono neraskidivo u našoj vjeri, naš osobni odgovor na Isusov upit: *A ti, što veliš ti, tko sam ja za tebe?* Svi se moramo suočiti s njime, i oči u oči odgovoriti, tko smo i što smo pred Isusom.

Treba se odvažiti na novo i neistraženo, nepoznato. I samo tko se odvaži na novo, imat će uspjeha, njemu će se Bog objaviti kao učitelj i putokaz. To je poruka svih velikih mistika. Ako smo gore naveli riječi pariškoga kardinala o izuvanju dječje obučice, moramo isto tako i reći kako je to izuvanje nužno vezano uz korake koje čovjek u životu mora činiti. Kršćanstvo mora iz dječjih cipela. Trebamo kročiti naprijed. Govorom se ništa ne mijenja. Ako su mislioci svijet tumačili, na nama je mijenjati ga. Upravo kao prvi kršćani.

Govor i priča ne mijenjaju ni kršćane ni kršćanstvo. Trebamo učiniti zaokrete u mišljenju, obrat u djelovanju, zaokret u praksi. Zaokret, prevrat s kojim je nekoć kršćanstvo uopće započelo svoj povijesni hod. U početku je ono jednostavno prozvano *Put*. Počelo je povijesni hod, put s malim koracima, vjerom u Boga i Oca Gospodina našega Isusa Krista. Isto se očekuje od svakoga korizmenog vremena, pa i ovoga što nam predstoji. Odvažimo se kročiti za Gospodinom, noseći terete i muke života i svijeta. Tako ćemo imati ispunjeni i oplodeni život. Hod za njim jest uvijek obraćenički hod, hod u Duhu, prema Marijinu uzoru.

STAVITE SVETO PISMO NA VIDLJIVO MJESTO

U više svojih poruka kazanih preko vidjelaca Kraljica Mira nas poziva na čitanje Svetog pisma, Riječi Božje. Sveto pismo u svakoj obitelji treba imati posebno mjesto, kako bismo ga svakodnevno mogli čitati i razmatrati, živjeti s njime. Tako čineći, na putu smo kojim nas Marija želi voditi k Isusu.

fra Ljubo Kurtović

Djevica Marija ljubi i stoga ne prestaje pozivati svoju djecu na život s Bogom. To čini i ovom svojom porukom koju počinje riječima: „*Stavite Sveto pismo na vidljivo mjesto u vašoj obitelji i čitajte ga.*“ Te majčinske riječi i pozivi poznati su nam i iz ranijih njezinih poruka u kojima nas je pozivala na čitanje Svetoga pisma. U siječnju prošle godine Marija govori: „*Ne zaboravite, dječice, čitati Sveto pismo. Stavite ga na vidljivo mjesto i svjedočite svojim životom da vjerujete i živite Riječ Božju.*“ U poruci od 25. lipnja 1991. Marija nam govori: „*Dječice, molite i čitajte Sveto pismo da biste preko Svetog pisma otkrili poruku za vas preko mojih dolazaka.*“ U poruci od 25. kolovoza 1993.: „*Draga djeco, čitajte Sveto pismo, živite ga i molite da biste shvatili znakove ovoga vremena.*“ U poruci od 25. kolovoza 1986: „*Stavite, dječice, Sveto pismo na vidljivo mjesto u svojoj obitelji i čitajte ga i živite.*“ Godine 1999., 25. siječnja govori nam: „*Stavite Sveto pismo na vidljivo mjesto u svojoj obitelji, čitajte ga, razmišljajte i učite kako Bog ljubi svoj narod. Njegova se ljubav pokazuje i u današnje vrijeme, jer vam šalje mene, da vas pozovem na put spasenja.*“ U mjesecu rujnu 1999. godine kaže nam: „*Pozivam vas da, čitajući Sv. pismo, obnovite molitvu u svojim obiteljima i doživljavate radost u susretu s Bogom, koji beskrajno ljubi svoja stvorenja.*“

Toliko puta u svojim majčinskim porukama Djevica Marija nam je rekla: „*Draga djeco, živite moje poruke i stavite u život svaku riječ koju vam dajem. Neka vam budu dragocjene jer dolaze iz neba. Dragi djeco, živite radosno poruke evanđelja, koje ponavljam u vrijeme otkad sam s vama.*“

Marija je cijelim svojim bićem slušala Boga

Možda negdje u svojoj nutрини očekujemo da nam Djevica Marija još više objasni, protumači i učini jasnijim svoje poruke. No, Gospine poruke nam ne daju gotove recepte

za sreću. Ona je došla upravit naš pogled prema Kristu koji je jedini naš Spasitelj i cilj života. Ona nam pomaže svojom prisutnošću, pozivima i ljubavlju kako bismo mogli koračati na putu obraćenja. Ne dolazi pričati pričice, igrati se s nama i zabavljati nas. Došla nas je pozvati istini, svjetlu i zahtjevnosti Božje riječi. Poziva nas da čitamo i živimo Sveto pismo kako bismo otkrili životvornu snagu Božje riječi koja nam govori u srcima i savjestima. Djevica Marija je žena šutnje i Božje riječi. To nam potvrđuje evanđelje: „*Marija u sebi pohranjivaše sve te događaje i prebiraše ih u svome srcu*“ (Lk 2, 19). Marija je srcem i cijelim svojim bićem slušala Boga, razmišljala i meditirala o svim riječima i događajima koje je živjela. Zato su nam njezine riječi sigurni putokazi i poticaji da bismo susreli i upoznali Boga.

Marija nas želi voditi na izvor molitve

Zbog toga nam Djevica Marija govori o važnosti Svetog pisma. Duh Sveti je nadahnuo Sveto pismo, i zato Sveto pismo odiše

Duhom Svetim. To otkrivamo čitajući Sveto pismo koje potiče i pokreće našu volju na dobro, prosvjetljuje našu pamet i osjeća naše srca. Drugi vatikanski koncil u dogmatskoj konstituciji „Dei Verbum“ o božanskoj objavi kaže: „Sveto pismo je Božji govor, jer je pod dahom Duha Svetog pismom ustaljen; a Sveta predaja riječ Božju, koju Krist Gospodin i Duh Sveti povjeriše apostolima, cjelovito prenosi njihovim nasljednicima da je oni - vođeni svjetlom Duha istine - svojim navješćivanjem vjerno čuvaju, izlažu i šire“ (DV 9).

Sveti Grgur Veliki se pitao: „Čime se može usporediti riječ Svetog pisma?“ I odgovorio je: „Ona slična kresivo, na kremen koji je hladan kad ga držimo u ruci, ali kad o nj udarimo željezom, iz sebe izbacuje iskru i zapali oganj. Riječi Pisma ostaju hladne ako ih se uzima doslovce, ali kada netko na njih pažljivo kuca zahvaćen Duhom Svetim, iz sebe puštaju mistični oganj.“ Djevica Marija nas hoće dovesti na izvor molitve, a to je Riječ Božja, Sveto pismo. Moliti znači slušati

Samo ako smo oslonjeni na istinu Božje riječi otkrit ćemo prolaznost svoga života i sigurnost Isusove riječi: „Nebo će i zemlja proći, ali riječi moje ne će proći“ (Mt 24, 35). Poslušajmo Mariju Kraljicu Mira i Majku Crkve kako bismo susreli i upoznali Boga komu nas neprestano poziva.

Riječ. Nakon slušanja Boga, možemo govoriti Bogu.

Put do Pisma

Jedno iskustvo iz spisa svetih otaca govori o monahu koji je živio u pustinji. Jednoga dana jedan mladić odluči posjetiti monaha. Ode do njega, pokuca na vrata i monah ga primi. Taj dan mladić provede s njim moleći i čitajući Riječ Božju. Na kraju dana mladić reče: „Oče, želio bih postati vaš učenik.“ Monah ga upita: „Zašto želiš postati moj učenik?“ Mladić odgovori: „Jer želim moliti kao što molite vi, želim poznavati Pisma kao što ih poznajete vi.“ Ponovno će monah: „Zašto želiš poznavati Pisma?“ Mladić odgovori: „Jer je najuzvišenije znanje.“ Monah mu kaza: „Bilo bi mi uistinu drago da ostaneš, ali te ne mogu primiti.“ Mladić se vrati kući. Nakon nekog vremena mladić dođe opet do monaha. Provede cijeli dan s njim moleći i čitajući i razmatrajući Riječ Božju. I na kraju dana, mladić će opet: „Oče, želim postati vaš učenik, dopustite da ostanem ovdje.“ Monah će: „Zašto želiš postati naš učenik?“ Mladić odgovori: „Želim naučiti moliti, poznavati Pisma, želim znati razmatrati Pisma kao vi.“ Monah će opet: „Zašto želiš znati razmatrati Pisma?“ Mladić reče: „Jer želim postati svet.“ Monah mu odgovori: „Bilo bi mi drago da si s nama, ali te ne mogu primiti.“ I mladić se vrati kući po drugi put. Ali, bio je to pametan mladić. Dođe i treći put. Provede dan s monahom moleći i razmatrajući Božju Riječ i na kraju dana reče: „Oče, želim postati vaš učenik.“ Monah će: „Zašto želiš postati naš učenik?“ Mladić reče: „Želim moliti kao što molite vi, poznavati Pisma kao što ih poznajete vi.“ Ponovno ga monah upita: „Zašto želiš poznavati Riječ Božju kao mi?“ Mladić reče: „Jer želim iskusiti Boga.“ Monah mu odgovori: „Ovoga puta ostani!“

Pred Riječju Božjom upoznajemo svoje srce

Možemo reći da je Riječ Božja osoba, Isus Krist. Čitajući i razmatrajući riječi Pisma susrećemo se s Isusom. Tako nam sveti Jeronim govori: „Ne poznaje Krista tko ne pozna Pisma.“ Zbog toga Drugi vatikanski sabor kaže kako je Crkva uvijek častila božanska Pisma slično kao

i samo Gospodinovo Tijelo, budući da - osobito u svetoj liturgiji - ne prestaje uzimati i pružati vjernicima kruh života tako sa stola riječi Božje kako sa stola Tijela Kristova (usp. DV 21). Na istu razinu Crkva stavlja Riječ Božju i Euharistiju. Kad smo pred Euharistijom možemo se klanjati tajni beskrajne Božje ljubavi. Pred Riječju Božjom upoznajemo svoje srce, upoznajemo tko je Gospodin i tko smo mi. Crkva govori kako u svetoj Misi postoje dva stola: stol riječi i stol kruha. Potrebno nam se nahraniti Božjom riječju kako bismo Gospodina mogli primiti pod prilikama kruha.

Možda smo i mi u svome životu snažno doživjeli snagu Božje riječi kad se naviješta u liturgiji usred sabrane zajednice vjernika. Ali, Sveto pismo možemo čitati kako u tišini i samoći, tako i u skupini nekoliko vjernika koji istinski žele kroz riječi Pisma naći svjetlo i pomoć u životu. Isto tako, tko u pravom stavu srca čita Pismo, on nikada ne čita sam. U otvorenosti srca on je povezan s Crkvom, sa zajednicom onih koji žive od te riječi. I u svome osobnom traženju i čitanju Pisma vjernik u Crkvi nije bez Duha Božjega. To se posebno ostvaruje kada riječi Pisma čitamo u molitvenoj sabranosti. Osobno čitanje Pisma je nastavak navješćaja bogoslužja u Crkvi. Svatko prima, čita, sluša Božju riječ kao član Crkve. Osobito je važno uočiti da je Sveto pismo Božja riječ upućena nama. Ono ne zadovoljava našu žeđ za znanjem, a još manje našu radoznalost. Sveto pismo je navješćaj Božje volje. U sebi ima silu i snagu da rasvijetli, očisti i u nama stvori novi božanski život. To iskustvo s Božjom riječi opisuje nam pisac poslanice Hebrejima: „Jer, živa je riječ Božja, djelotvorna i oštija od svakog dvosjekla mača; ona prodire do rastavljanja duše i duha, zglobova i moždine; ona sudi i nakane i misli srca. I nema stvora njoj sakrivena, nego je sve golo i otkriveno očima onoga komu moramo dati račun“ (Heb 4, 12 – 13).

Samo ako smo oslonjeni na istinu Božje riječi otkrit ćemo prolaznost svoga života i sigurnost Isusove riječi: „Nebo će i zemlja proći, ali riječi moje ne će proći“ (Mt 24, 35). Poslušajmo Mariju Kraljicu Mira i Majku Crkve kako bismo susreli i upoznali Boga komu nas neprestano poziva.

HODOČASNIK OVDJE DOŽIVLJAVA UISTINU OTVORENO NEBO

Priredio Krešimir Šego

Fra Svetozar Kraljević prvi je put u Međugorje došao u kolovozu 1982. Događaji u ovoj župi, za koje je čuo koncem lipnja 1981., otpočetak su mu postali važni. Za toga prvog dolaska oduzeta mu je putovnica i nije se mogao vratiti u SAD. O tim prvim danima, dojmovima i doživljajima te sadašnjem radu u župi Međugorje s fra Svetozarom, danas voditeljem Majčinog sela i zajednice Milosrdni otac razgovarali smo za naše čitatelje.

Fra Svetozare, gdje ste bili u lipnju 1981.?

Današnji provincijal fra Slavko Soldo i ja smo te godine bili u New Yorku. On je bio župnik, ja sam bio župni kapelan u drevnoj hrvatskoj župi sv. Ćirila i Metoda. To su bila vremena koja su sama po sebi, i u župi i u našoj zajednici u New Yorku bila bogata događajima. Puno se toga događalo među ljudima koji su otišli u inozemstvo zbog ekonomskih ili političkih razloga.

Jeste li otišli u Ameriku studirati engleski jezik i teologiju ili ste otišli raditi u hrvatskoj franjevačkoj kustodiji među hrvatskim iseljenicima na tom kontinentu?

Otišao sam i zbog jednog i zbog drugog. Odluka o odlasku u Ameriku sazrela je dok sam studirao u Sarajevu. Završavao sam drugu godinu teologije u Sarajevu kad nam je u vizitu došao naš provincijal dr. fra Rufin Šilić. Tada je bilo pravilo prve dvije godine bogoslovije završiti u tom gradu i nakon toga studij nastaviti negdje u inozemstvu. Naši su bogoslovi išli u Njemačku, Austriju i Italiju a tek rijetki u Sjedinjene Američke Države. Ne znam zašto, ali meni se nije išlo ni u Njemačku ni u Italiju... Provincijal me upitao hoću li možda u Ameriku i, nemajući boljeg odgovora, kazao sam da hoću. I umjesto negdje u Europu, ja sam se otputio u SAD.

**U Sjedinjenim Američkim Državama
Kada ste otišli u Ameriku?**

Sa fra Rufinom sam se dogovarao u travnju 1973., ali sam otišao tek u svibnju 1975. godine. Bilo je problema s dobivanjem vize i sve je potrajalo malo duže.

Naravno svi mi koji idemo u našu kustodiju u Americi najprije idemo u kuću maticu u Chicagu. Tu sam ostao tri mjeseca a onda sam poslan u Washington na studij.

Od koga ste čuli za ukazanja Kraljice Mira u Međugorju?

Nešto ću najprije kazati o školovanju nas fratara... To nam je uistinu veliki dar, što posebice želim naglasiti kad razgovaramo o događajima u župi Međugorje. Ja ne znam zašto je toliko nas fratara u ta vremena išlo vani, ali je činjenica da smo svi na neki način bili pripremljeni za Međugorje, svi smo učili njemački, talijanski, engleski... Kao da nas je Providnost, jezično i općom kulturom spremala za ono što će se kasnije dogoditi. Često smo znali o tome razgovarati i vjerovali da je i to dio Božje Providnosti.

Koncem lipnja 1981. godine, ne sjećam se datuma, jednog jutra mi fra Slavko Soldo, župnik, dolazi i kaže: *Jesi ti čuo, Gospa se ukazuje nekoj dici u Međugorju?* Kažem mu da za to nisam čuo. *Javili su mi da se to događa,* nastavlja fra Slavko.

I kada sam to jutro čuo i primio vijest o ukazanjima, bez imalo sumnje sam u nju po-

vjerovao. Tada je ušla u moje srce i zaživjela na isti način kako ona i danas u mom životu i u mom srcu živi. Ne znam zašto, ne mogu opisati zašto sam se tako osjećao. Možda zvuči apsurdno, ali sam to doživio kao nešto sasvim logično. Osjećao sam da su neka čudna vremena pred nama i osjećao sam da nam Bog svima daje neku neobičnu, čudesnu priliku, otvara nam nova vrata i nove mogućnosti. Ukazanja sam shvatio kao Božji govor, u smislu: *Znam, čovječe, koliko si slab, koliko si malen, koliko si nemoćan, koliko si ograničen, koliko je sasječeno toga na tebe i u tebi, evo ja dolazim s neba, dajem ti pomoć. Dajem ti nešto što ti nemaš i otvaram ti vrata koja ti sam sebi nikada ne bi mogao otvoriti.* To mi je bilo logično, u tom trenutku apsolutno prihvatljivo, premda ništa nisam znao ni o toj djeci, ni o Međugorju, a u isto vrijeme sam osjećao da bi to tako trebalo biti, evo kako jest.

Ima još jedan razlog zbog kojega sam

povjerovao u istinitost ukazanja. Zbog svoga mentaliteta znam da naši ljudi ne bi bili spremni tako nešto izvući iz svojih fantazija i izmisliti. Kod nas je život i odviše grub i stvaran pa u takvome životu jednostavno nema prostora za fantaziranje i izmišljanje viđenja. Još više sam uvjeren u to i zbog toga što je u to vrijeme vladao komunistički sustav. Da se radilo o izmišljanju i nekoj vjerskoj zavjeri, sve bi se vrlo brzo otkrilo.

Kada ste prvi put došli u Međugorje?

Tek u kolovozu 1982. došao sam u Hercegovinu. Od prvoga dana osluškivao sam sve što se događa u tom mjestu i smatrao sam da su ukazanja, da je Gospina misija nama svećenicima neizmerno, novo, veliko područje našega svećeničkog rada i to strogo čisto svećeničkog rada. Osjetio sam svoju dužnost da moram na tome poraditi, u tome sudjelovati, pa sam odmah tražio informacije, slušao, osluškivao, tražio i prenosio onoliko koliko sam mogao. Već su se ljudi javljali, od nas tražili informacije, ali to su još rane osamdesete kada su informacije bile vrlo slabe i vrlo ograničene, recimo i telefonske veze su još slabo radile, nije bilo faksa...

Na godišnjem odmoru

Jesu li se hrvatski vjernici u New Yorku i općenito u Americi zanimali za događaje u Bijakovcima - Međugorju?

Rekao bih da su se podjednako interesirali i hrvatski i drugi vjernici. Tada se uklonila granica između nas i Amerikanaca. Otada smo snažnije postali dio američkog života i dio vjerničkog američkog života. Do tada smo se mi stalno njima obraćali, kod njih nešto tražili, a otada su se oni počeli nama obraćati. Vidio sam njihovu žeđ za vjerom, informacijama o porukama Kraljice Mira. Sjećam se pisama nekih američkih svećenika koji su mi se odmah obraćali za pomoć. Premda im još uvijek nismo mogli puno pomoći, bili smo ponosni što iz Hrvatske, iz našega naroda, nešto može doći općoj Crkvi, američkoj Crkvi.

Na odmor ste došli 1982. godine i odmah se našli i u Međugorju.

Premda sam došao na godišnji odmor, našao se s obitelji, prijateljima i rodbinom, nekako sam najviše mislio na Međugorje. Osjećao sam se kao da letim u oblacima, u snovima. Nisam znao što misliti o toj župi, o tim ljudima. Nisam znao kako se susresti sa svećenicima i s vidiocima, kako ih razumjeti, kako postati i sam dio toga svijeta. Sve sam

I kada sam to jutro čuo i primio vijest o ukazanjima, bez imalo sumnje sam u nju povjerovao. Tada je ušla u moje srce i zaživjela na isti način kako ona i danas u mom životu i u mom srcu živi. Ne znam zašto, ne mogu opisati zašto sam se tako osjećao. Možda zvuči apsurdno, ali sam to doživio kao nešto sasvim logično. Osjećao sam da su neka čudna vremena pred nama i osjećao sam da nam Bog svima daje neku neobičnu, čudesnu priliku, otvara nam nova vrata i nove mogućnosti.

to doživljavao kao neki daleki san, nešto gotovo nebesko, božansko. Osjećao sam se hodočasnički.

To mi je iskustvo omogućilo da danas bolje razumijem hodočasnike, i s kakvim očekivanjima i traženjima dolaze. Mi ovdje vremenom postajemo i previše obični, previše zemaljski, a čovjek, hodočasnik ovdje doživljava uistinu otvoreno nebo. Kad sam prvi put došao imao sam osjećaj kao da to uopće nije zemlja, kao da to uopće nisu ljudi, kao da to nije nešto ljudsko i zemaljsko, osjećao sam uistinu otvoreno nebo, govor neba ljudima današnjice.

Dojmovi s prvih susreta?

Ispričat ću nekoliko detalja iz toga vremena. Rekao sam već da nisam znao ni kako se postaviti prema svećenicima i prema vidiocima. Upitao sam fra Tomislava Vlašića kako bih mogao razgovarati s nekim od vidjelaca. Mislio sam da se k njima ne može doći, da su pod kontrolom i da ih ne možeš ni vidjeti bez odobrenja svećenika. Stoga sam to fra Tomislava molio s nekim osjećajem straha. A meni fra Tomislav kaže da ih sam potražim i s njima razgovaram. Je li moguće da mogu s njima razgovarati, da to meni može biti dopušteno, pitao sam se. To sam doživio kao jedno neizmerno povjerenje. Ma nisam ništa osobito s vidiocima razgovarao, samo sam ih pozdravio i kratko porazgovarao. Vidio sam koliko su bili opterećeni i nisam ih htio i ja opterećivati, ali svakako je to za mene bio značajan trenutak. Ponavljam, susret s vidiocima sam doživio kao veliko po-

vjerenje, povjerenje koje svaki hodočasnik dobiva kada ulazi u život ove župe, život jedne obitelji, a posebno u sakramentalni život. Tada sam bio hodočasnik koji je na svom hodočašću i u svojoj vjeri prolazio sve te trenutke i iz toga vremena. Ja i danas, zahvaljujući tom iskustvu, razumijem hodočasnike, njihove misli, očekivanja i nade.

Jeste li tada prisustvovali ijednom ukazanju?

Naravno, kao fratar sam mogao, kad sam god tu bio, biti prisutan na ukazanjima. Tada su ukazanja još bila u pomoćnoj sakristiji u crkvi i u župnom uredu. Tu je fra Slavko nosio veliki križ, veliku patnju i veliku odgovornost. Od tisuća ljudi koji su mu se obraćali morao je odlučiti koga pustiti u prostoriju gdje se Gospa ukazuje. Moram kazati da je i u tome imao veliku karizmu.

Kako ste doživljavali ukazanja?

Kad danas ispitujemo svoju vjeru, svoje iskustvo Međugorja, uvijek se moramo ponovno vraćati iskonskim, prvim vremenima i danima, trenutcima kad je Međugorje bilo u svojim korijenima, kada su vidioci bili još u onim izvornim okolnostima života, kada su bili izabrani vidiocima. I svi mi smo tada bili na počecima i autentični na neki drugi način. To su bili trenutci kada nam je to svima bilo nešto drugo nego što je možda danas, to su ti izvori Međugorja koji se ne mogu opisati.

Impresionirala me otvorenost

To su bile tajne koje vam se daju cijeli život i vi ih cijeli život morate otkrivati i o njima razmišljati. Mislim da smo i mi kao i Marija. Sveto pismo o Mariji i Marijinim iskustvima je vrlo škrto. Kao da poručuje: Čovječe, to se dogodilo pa ti razmišljaj što bi to bilo. Nije se tu nešto puno dogodilo, ali se dogodilo sve. Može se kazati da se ovdje dogodilo baš neko ponavljanje Marijinih vremena kad se kaže da je Marija to sve slušala, držala u svom srcu i o tome razmišljala. I svi kasniji trenutci njenoga života bili su samo mali koraci kada će još bolje razumjeti, jer ona je neke stvari tek razumjela možda pod križem, neke je razumjela u svjetlu uskrsnuća, a neke stvari je razumjela u svjetlu uznesenja na nebo. Tako i nama ostaje svaki dan i svaki sakrament i svaki korak i svaki doživljaj, i prošlost i budućnost da o tim trenutcima razmišljamo.

Što vas se toga ljeta najviše dojmilo u Međugorju - poruke, vidioci, vjernici, ispovijed?

Sveukupno događanje meni su bili dijelovi jednog velikog događaja. Riječ je, slikovito, o izvoru jedne nove rijeke koja je potekla, a najviše me se dojmilo to da smo mi ljudi pozvani tu biti, biti dio toga i tomu služiti. Ako bih govorio o nekim dojmovima, onda bih govorio o našoj pozvanosti u taj događaj. Možda me se najviše dojmilo da to nitko nikada nije privatizirao. To nije bilo nečije vlasništvo. Ja sam tada od fratra tražio dozvolu da idem vidiocima, a dopuštenje nije trebalo ni meni niti ikomu drugom. Niti je tko vidiocima kontrolirao niti je tko njima govorio što bi oni trebali biti i što bi trebali govoriti. Bili su potpuno slobodni i nezavisni, od Gospe izabrani.

Kad mi je fra Tomislav kazao da sam potražim vidiocima i s njima razgovaram, to je značilo: Idi vlastitim putem, i tako će to biti čitavoga tvoga života. Premda mi po prirodi hoćemo neke kontrole, neke zabrane, bilo da mi nekome nešto branimo, bilo da netko nama brani, tome u Međugorju nije bilo mjesta. Ta otvorenost me impresionirala, otvorenost svih, i svećenika i vidjelaca, njihova dostupnost, njihova susretljivost. Nadahnjivala je i otvorenost ljudi, župljana, svi su bili otvoreni čovjeku i Duhu, i svećenici i vidioci.

Bez putovnice

Godišnji je prošao, a vi se niste vratili u New York?

Događa se jedna tipična situacija, koja se toliko dogodila - u ta vremena, prije tih vremena i poslije tih vremena. Prošao sam kroz što su prošli toliki svećenici, toliki građani u vremenima komunističke vlasti. Dakle, bio sam na odmoru koji sam provodio s obitelji, s franjevačkom zajednicom i u Međugorju. Jednoga dana moj brat mi je rekao da su me kod kuće tražili agenti i da su poručili da trebam k njima doći na razgovor u Mostar.

Kad je to bilo?

To je bilo krajem kolovoza 1982. godine. Znao sam za takve postupke i nisam se brinuo, no bilo mi je žao što probleme stvaraju mome bratu. Otišao sam u Mostar, u zgradu UDBE, i počeli su razgovori, niz razgovora s ljudima zaduženim za svećenike. Možda i sada u arhivima tajne službe negdje postoje sačuvane vrpce tih razgovara. Nisam se bojao, to je bilo nadmudrivanje, nadigravanje i nisam se bojao da ću išta izgubiti. Nisam imao nikakve prošlosti koja bi me na bilo kakav način opterećivala. Njima sam bio interesantan s razloga što sam živio u New Yorku, a taj je grad značajna hrvatska kolonija u Americi. U New Yorku su se događale veoma važne stvari za život Hrvata u emigraciji, tu su se vodila neka čuvena suđenja, tu su se ljudi okupljali, tu se osnovala jedna nova udruga, politička udruga koja je radila na promoviranju hrvatskih interesa...

Sve je to moje istražitelje i te kako zanimalo. Evo jednoga detalja: U blizini New Yorka imali smo jedan komad zemlje, vlasništvo župe, zvali smo ga Hrvatska zemlja. Istražitelji mi, da bi me impresionirali, kažu da sam toga i toga datuma na pikniku na Hrvatskoj zemlji razgovarao s tim i tim ljudima. To su bili u hrvatskim krugovima izloženiji i angažiraniji ljudi. Interesirao ih je život u župnom uredu, u župnoj zajednici, suradnja s pojedincima u župi i na mjestima gdje sam prije bio, ali nisam ja njima ništa o tome imao kazati što bi bilo koga moglo opterećivati. Na koncu tih razgovora, bilo ih je možda 4 ili 5, a trajali su obično po šest sati, dali su mi potpisati jednu izjavu.

U izjavi je, otprilike, stajalo da se ogradržujem od svake protudržavne djelatnosti. Kažem im da za takav potpis nema nikakva osnova, a potpisom bih ipak priznao nešto što nisam činio. Oni su ustrajali u svome zahtjevu, a ja u tome da ne želim ništa potpisati.

Nakon svakog razgovora išao sam kod svoga provincijala, fra Joze Pejića, izvijestiti ga što se događa. Ni on nije bio za to da išta potpisujem pa moj povratak u Ameriku ne dolazi u obzir, ostao sam bez putovnice. Tako je završila moja američka sedmogodišnja priča.

U isto vrijeme bilo mi je žao što se ne vraćam svojoj braći u Sjedinjene Države ali sam bio neobično sretan što ostajem sa svojim narodom u svojoj domovini. Sjećam se dobro toga dana: Idem od Kamene zgrade (sjedište policije) prema samostanu i osjećam se dobro, osjećam se slobodan, osjećam se neopterećen i radostan. Odmah sam određen za kapelana u samostan na Humcu gdje sam ostao 2 godine.

Što se dalje događa?

Moji interesi i moja žed su bili čudni, neobični i stvarni. To u sebi nisam mogao ignorirati, došao sam s velikom radoznalošću vjernika iz opće Crkve i iz inozemstva, Crkve koja je bila zainteresirana za Međugorje. Došao sam i s radoznalošću Hrvata, jer sam osjetio vapaj i čežnju iseljenog Hrvata za nešto što bi nam moglo otvoriti nova vrata i što bi nam u našoj teškoj prognaničkoj sudbini moglo pomoći. Osjećao sam i vapaj fratara i njihovu čežnju i za domovinom i za Međugorjem i za tim nečim velikim što Bog čini.

Tu veliku radoznalost i vjernika i Hrvata i svećenika za Međugorje osjećao sam i nosio je u sebi i nisam mogao tu žed nikako ugasiti. Ovdje je ona na neki način nanovo eksplodirala. Na Humcu su me tako lijepo dočekali i primili, na čemu sam uvijek ostao zahvalan. Gvardijan fra Dane Karačić i braća nisu me opteretili nekim velikim poslom, našao sam negdje neki magnetofon i braća su mi dala pisaćii stroj pa sam dobio mogućnost istraživati i pisati.

(Svršetak u sljedećem broju)

KAZNE PROTIV PREKRŠITELJA ISPOVJEDNE TAJNE

Imajući u vidu osjetljivost i veličinu ove službe te dužno poštovanje prema svakoj osobi, važeće crkveno zakonodavstvo, slijedeći već postojeću crkvenu praksu, predviđa najstrože crkvene kazne za izravne prekršitelje ispovjedne tajne koja ne dopušta izuzetke.

Već smo istaknuli, govoreći o obvezi čuvanja ispovjedne tajne, da je to sakramentalni pečat koji svakog svećenika koji prima ispovijed obvezuje na apsolutnu šutnju o osobi pokornika i njegovim grijesima, bilo teškim bilo lakim. Iz toga proizlazi da ispovjednik ne smije riječju ni na bilo koji drugi način, ni zbog kojeg razloga nikako odati pokornika (usp. *Zakonik kanonskog prava*, kan. 983 § 1). Ono što je pokornik ispovjedio najstroža je tajna na zemlji koja se nikad i ni pod kakvim uvjetima ne može povrijediti. Crkveni zakonodavac iz istih razloga izričito isključuje mogućnost svjedočenja ispovjednika na sudu s obzirom na sve što mu je poznato iz sakramenta ispovijedi, čak i ako pokornik moli da se ispovjednik očituje; ono što se od bilo koga i bilo kako čulo prigodom ispovijedi na sudu se ne može prihvatiti ni kao uporište istine (usp. *Zakonik kanonskog prava*, kan. 1550 § 2 br. 2).

Povrjeda sakramentalnog pečata može biti izravna i neizravna. «*Izravna povrjeda sakramentalnog pečata je očitovanje grije-*

ha poznatog iz ispovijedi i grješnika, bilo da se prokaže njegovo ime ili na drugi način. Izravna povrjeda može biti i onda ako se grijeh i grješnik iz ispovjednikovih riječi mogu sa sigurnošću spoznati. *Neizravna povrjeda sakramentalnog pečata jest onda ako iz onoga što ispovjednik govori, radi ili ispušta te iz okolnosti koje otkriva, drugi mogu zaključiti ili donekle naslutiti identitet pokornika i grijeh koji je počinio*» (Ivan Fuček, *Moralno - duhovni život Grijeh Obraćenje*, Verbum, Split, 2004, str. 389.).

Imajući u vidu osjetljivost i veličinu ove službe te dužno poštovanje prema svakoj osobi, važeće crkveno zakonodavstvo, slijedeći već postojeću crkvenu praksu, predviđa najstrože crkvene kazne za izravne prekršitelje ispovjedne tajne koja ne dopušta izuzetke: «Ispovjednik koji izravno povrijedi sakramentalni pečat upada u izopćenje unaprijed izrečeno, pridržano Apostolskoj Stolicu; onaj pak koji to učini samo neizravno neka se kazni prema težini kažnjivog djela (usp. *Zakonik kanonskog prava*, kan. 1388 § 1). Odredbu istog sadržaja donosi i *Zakonik*

kanona istočnih Crkava koji vrijedi za sve istočne Katoličke Crkve (usp. kan. 1456).

Budući da su prema kanonskim odredbama «obavezani čuvati tajnu i tumač, ako ga ima, kao i svi drugi do kojih je na bilo koji način iz ispovijedi doprlo znanje o grijesima» (*Zakonik kanonskog prava*, kan. 983 § 2) kršenje te odredbe kažnjivo je djelo koje treba kazniti pravednom kaznom, ne isključivši izopćenje (*Zakonik kanonskog prava*, kan. 1388 § 2).

U sve većem napretku tehničkih te sredstava društvenog priopćavanja, valja istaknuti odluku Kongregacije za nauk vjere objavljenu 23. rujna 1998. a ne nalazi se u važećem *Zakoniku kanonskog prava* iz 1983. Po toj odluci, kaznom izopćenje unaprijed izrečenom kažnjava se onaj koji ispovijed registrira bilo kojim tehničkim sredstvom, bilo da sam to učini ili po drugomu, ili ono rečeno od ispovjednika ili penitenta razglasi bilo kojim sredstvom društvenog priopćavanja (usp. *Acta Apostolicae Sedis* 80 /1988/ 1367).

(Nastavlja se)

MAJKA OD SEDAM ŽALOSTI

fra Rufin Šilić

Oni koji redovno mole Rožarje, sad radosno, sad opet žalosno, lako panu u zabunu. Misle da je Marijina bol počela istom s Kristovom mukom. Krivo je to mišljenje. Crkva govori o sedam Marijinih žalosti i o sedam mačeva koji su proboli njezino srce. Broj sedam u jeziku Sv. pisma znači obilje, puninu, nešto što nema granica, što je neizmjereno. Takva je i Marijina bol.

Počela je u Betlehemu, kad "nije bilo mjesta" za Majku koja je imala roditi Sina Božjega. I trajalo je tako neprekidno do dana Uznesenja.

Zato se preporučuje vjernicima da od vremena do vremena mjesto Rožarja izmole kronicu 7 radosti ili 7 žalosti Marijinih.

Sedam žalosti Blažene Djevice Marije:

1. Proročanstvo Šimunovo:
(*"Tvoju će istu dušu skroz mač proći"*).
2. Bijeg u Egipat.
3. Izgubljenje sina Isusa u Jeruzalemu.
4. Susretnuće sina Isusa pod križem.
5. Propeće istoga Isusa na križu.
6. Skinuće mrtva tijela s križa, koje primi na krilo.
7. Pokapanje tijela Isusova u grob.

Kraljica mučenika

Kroz 30 godina nije se nikad nagnula da poljubi čelo svoga djeteta, a da nije na tom čelu gledala mjesto gdje će se trnova kruna zabosti. Kroz 30 godina nije ga nikad uzela na krilo, a da nije osjetila da će jednom tako na Kalvariji mrtva i mučena držati na krilu.

Znala je da će doći dani kad će ruke križa biti jače od ruku te žene. Kraljica mučenika. Ne samo zato što je njezina bol bila veća nego ijedne majke, (jer je i Sina imala uzvišenijega i dušu nježniju, nego ostale majke), nego i zato jer je njezina bol, mučeništvo, trajalo pune 33 godine, bez prestanka...

Četrdeseti dan...

To je ono što slavimo na svijećnicu. Marija je donijela novorodenog Sina Božjeg u hram jeruzalemski, da ga prikaže Bogu.

Stotine tisuća janjadi žrtvovano je u tom hramu, ali ona je ipak donijela prvo i pravo žrtveno janje. Sve ostalo je bilo samo slika njegova. Marija je morala žrtvovati najprije sirotinjski dar: dvije grlice. Tako je dobila svjedodžbu siromaštva, premda je u svojim rukama držala sve bogatstvo neba i zemlje, Isusa.

Isus je prikazan u hramu kao žrtveni dar, ali je morao čekati 33 godine da bude žrtvovan na križu. Marija je, naprotiv, već tu postala žrtvom: dobila je prvi mač boli u srce, kad joj je Šimun starac prorekao: "Tvoju će dušu probosti mač..."

Od Majke radosne tu je postala Majka žalosna. Čuvarica Božjeg Sina pretvorila se u pastira koji čuva Janje određeno za klanje.

To je početak Marijinih žalosti.

Majka boli

"Zamislite ovaj slučaj: 20 godina prije 1941. jedna mlada majka, naslonjena nad kolijevku svog čeda, pjevuši uspavanku. Radosna, kako samo sretna majka može biti radosna. Nepoznati stranac spusti joj ruku na rame i prene je iz sretnog sanjarenja.

Majka podigne glavu i u njemu prepoznaje proroka. A on joj prošapće.

- Majko, čuj sudbinu svoga čeda! Tvoj sin će umrijeti na dalekom ratištu; sam, raskomadnan od granata u najtežim mukama, vapeći za tobom i misleći na te..."

Kako bi bilo toj majci pri duši kad prorok ode, a ona se ponovno prigne nad kolijevku. Bi li nastavila započetu pjesmicu? Ne bi. Majka je sretna nad kolijevkom, jer ne zna što će od djeteta biti. Svaka majka se pomalo pobojava za svoje dijete. Ali nada da će ono ipak biti sretno, uvijek je jača od straha. Samo je Marija svaki put morala uzdisati nad kolijevkom: "Moj Sin je budući propeti". "Jer, ona je od prvog časa to znala sa sigurnošću!"

Križni put

*Isus je rekao ženama: "Plaćite sinove svoje".
Mogao je reći: budite kao moja majka, jer Marija je plakala radi nas, svoje djece.*

U hramu: od krvi i mesa

Mi kršćani često puta zamišljamo da sveci nisu ni tugovali, ni strahovali, ni pjevali ni plakali. Kao da su bili kamen, a ne čovjek.

To pogotovu mislimo o Mariji. Ali ona je bila prava pravcata majka, žena od krvi i mesa, od tuge, bojazni, straha, radosti. Kad je Isusa našla među učiteljima u hramu jeruzalemskom, progovorila je kao i svaka druga majka: "Sinko, zašto si nam to učinio"!?

Radost i tuga u isto vrijeme!

Ima tu žalosti, ima ljubavi, ima nečega što nije ukor, ali slično tomu...

Peta radost, ali i treća žalost.

To je drugi mač u Marijinu srcu. Dotada je Isus imao u svojim ustima samo jednu riječ: "Mama". Sad se pojavljuje i druga: "U onom, što pripada mome Ocu". To je onaj, Otac, koji traži da i Majka i Sin pođu na Kalvariju. Već se počinju nazirati obrisi Kalvarije na dalekom obzorju.

U Nazaretu: Božji blagajnici

Marija i Josip imali su, čini se, dužnost da Isusa skrivaju, a ne da ga svijetu pokazuju. Kroz svih 30 godina života u Nazaretu Isus se svijetu objavio samo jedanput. Onda kad su ga Marija i Josip izgubili; kad mu je bilo 12 godina.

Oni su bili Božji blagajnici, koji su Božje blago u svojoj siromašnoj kućici vjerno čuvali od pogleda zlobnih i radoznalih ljudi.

Drugi su nazvali Nazaret 30-godišnjim Marijinim novicijatom, gdje je Marija uz Isusa držala duhovne vježbe. To bi moglo biti istinito; jer kad se pojavila pred svijetom, u Kani Galilejskoj, pretvorila je svoja dugogodišnja razmatranja u jednu rečenicu: "Činite sve što vam Isus rekne". Ta je rečenica zavrijedila da se o njoj 30 godina u samoći razmatra.

U Kani: posljednja riječ

Ni jedna riječ, ni jedno djelo Marijino nije nam zabilježeno poslije čudesnog pretvaranja vode u vino u Kani Galilejskoj.

A sigurno je da je Marija posvuda pratila Isusa i brinula se za njegovo jelo i odijelo. Vjerojatno je čula kad je žena iz naroda doviknula Isusu: "Blago Majci koja te rodila!"

Zašto je Marija tako rano zašutjela? Ivan Krstitelj je o sebi rekao: "On mora rasti, ja moram opadati". Kad se kralj pojavi,

preteča zamukne. A i majčinska je uloga, uloga preteče. Kad sunce izide, zvijezde izbljede.

To je za svaku majku žrtva. Najveća slava njezina djeteta ne može joj biti dostatan namodjstak za onu sreću koju je imala, dok je sina držala na krilu.

Mala djeca, mala briga; velika djeca, velika briga. To je osjećala i Marija. Zato je njezino putovanje s Isusom kroz Galileju bio već početak križnog puta. Ali i početak njezina suotkupiteljskog djela, kojim je postala našom Majkom.

Pokraj križa: oporuka Božja

Čula je oporuku Boga koji umire; Boga koji se rodio kao njezin sin;

"Ženo, evo ti sina!"

To je značilo: "Majko, dosad si pazila i ljubila mene, sada pazi i ljubi moje krvnike, grješnike, koji su me doveli na ovaj križ".

Na Blagovijest je primila od Boga poruku, da u svom Sinu gleda Boga, jer je bio uistinu Bog. Sad na Veliki petak prima poruku od propetoga Boga, da u svakom grješniku gleda Krista, svoga i Božjega Sina. Pilat je izmučio Isusa i tako pokazao svijetu: "Evo, čovjeka!" Ali Bog s križa je pokazao na Mariju i rekao: "Evo, majke". Nikad nešto bolnije, ali ni ljepše nije ljudsko oko vidjelo. Peti mač u Marijino srce; početak radosti sv. Crkve u Marijinu krilu.

Pod križem: prvi oltar

"Mrtvo tijelo Isusovo predadoše Majci u krilo". Tu, u tom krilu, počeo je život Božji na dan Blagovijesti. Tu, eto, i završava. Marija je okvir kojim je okvirena slika života Isusova. Vjerojatno ga je i ljubila, ali ne očajnički. Najvjerojatnije je da je to mrtvo tijelo prikazivala Bogu kao svoj žrtveni dar, a u ime svih ljudi, svih grješnika.

Njezino je krilo bilo prvi oltar, a njezina duša prvi svećenik, koji je poslije Isusove muke Bogu pružao tu istu muku kao žrtveni dar.

Nad grobom: sedmi mač

U prikazivanju muke Isusove, koja se svakih deset godina odigrava u njemačkom selu Oberammergau, ima jedna divna slika: Isus je navršio 30 godina zabitnog života i sprema se da ostavi Nazaret i počne propovijedati. Obraća se svojoj Majci i pita je:

- Majko, kako da ti zahvalim za 30-godišnju ljubav i brigu? Što želiš da ti učinim?

- Sine, dopusti mi da s tobom smijem trpjeti! - to je Marijina jedina molba.

Dopustio joj je.

Marijin križni put počeo je još u Betlehemu, prije nego se Isus rodio. One svete večeri kad u Betlehemu nije bilo mjesta za Majku koja je imala roditi Božjega sina. Marijin križni put evo završava poslije Isusova uskrsnuća: nad otvorenim grobom Isusovim doživjela je ona svoj sedmi, najteži mač.

Poslije uskrsnuća: nastavak prekinutog puta

Vjeruje se, da je njoj prvoj Isus javio svoju slavu. Samo: ona je ostala tiha, nepoznata. Možda joj se i nije ukazao. Njezina vjera nije ni trebala toga dokaza! Ali vjerojatno je trebalo Isusovoj ljubavi takvih susreta!

U svakom slučaju: uskrsnuće Isusovo nastavilo je prekinuti put radosti. Onu tamu, koju je u njezino srce unijelo Šimunovo proročanstvo, istjerala je uskrsna svjetlost. Nije čudo da je najomiljenija uskrsna pjesma marijanska: "Kraljice neba, raduj se!"

Na nebu

Na našem nebu ne čeka nas samo očinski zagrljaj, nego i majčinsko krilo. Ne bdije nad nama samo strogo očinsko oko, nego gore za nas kuca i jedno majčinsko srce. U našem općinstvu svetih, u velikoj obitelji djece Božje, nema siročadi: svi smo mi "kraljevskog roda", svi mi imamo Kraljicu-majku na kraljevskom prijestolju, u našem kraljevskom domu, nebu. U našem općinstvu svetih, Katoličkoj Crkvi, ne može biti ni "nesretnih" ni "neizdrživih" vremena, jer uz desnicu Boga stoji prijestolje Majke Marije. Pa ako bi možda očinska desnica i htjela kazniti i istrijebiti, uz nju je majčinsko srce koje to ne će nikada dopustiti.

U Kraljevstvu Božjem nema ni nesreća ni nesretnih vremena. Pače i ono što mnogom izgleda kao "uništenje vjere i vjernika", može biti samo dar "dobroga neba". Bog ne dopušta "muka", samo zato da se mučimo. Bog je zato postavio majčinsko srce, sa živim i pravim majčinskim srcem uz prijestolje svoje moći, da nas uvjeri da je sve što iz njegove ruke dolazi zgrižano na vatri Marijina srca. Dok Blažena Djevica sjedi uz prijestolje Božje, sve nevolje, koje kršćanstvo stižu, jesu samo porođajni bolovi novoga sretnog doba, nove slave Kristove.

"Mladi muž i žena morali bi svake večeri zajednički izmoliti kronicu, jer ta zajednička molitva daleko je vrjednija nego kad je svako od njih izmoli napose. A kad im se rodi dijete, onda bi trebalo da mole pokraj kolijevke: jedno s jedne, drugo s druge strane. Tako su činili Josip i Marija pokraj jaslica" (Fulton Sheen).

(Iz knjige: Kraljica neba i zemlje)

FRANJEVAČKA SVETA GORA

Naš je život lađa na moru. Sigurno ne će teći kao što je onu noć sve teklo do u zadarsku luku. Ali ne plovi sigurno onaj kojeg ne biju vjetrovi i ne ljuljaju valovi, nego onaj tko se svim bićem, svojom egzistencijom baci u zagrljaj Ocu.

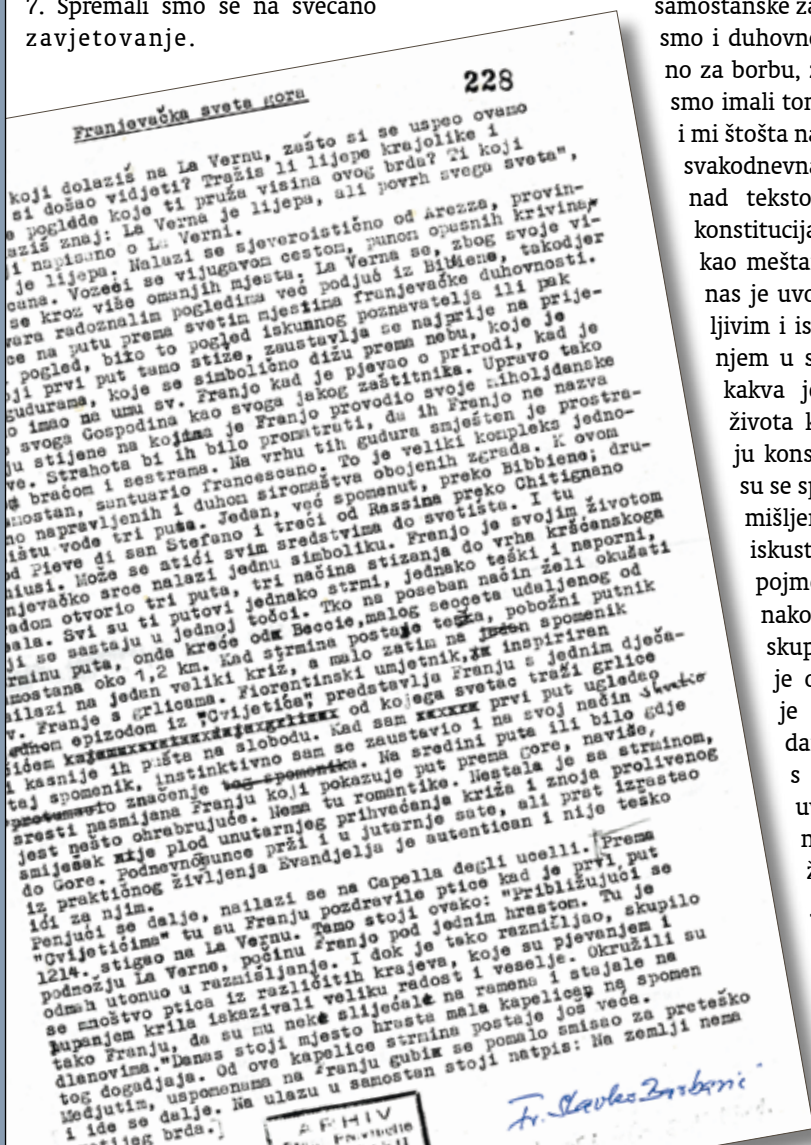
Fra Slavko Barbarić

La Verna je lijepa, ali povrh svega sveta. Tu, u kutku iskonskog franjevaštva, gdje Franjo još na poseban način živi i djeluje, gdje sve priča o njemu, pa i najmanja ptica koja nadlijeće stari samostan, boravili su klerici triju franjevačkih provincija. Ukupno nas je bilo 23. Od toga iz naše provincije 7. Spremali smo se na svečano zavjetovanje.

Klerici drugih dviju provincija su boravili dva mjeseca, dok smo se mi skupili pred Uznesenje Marijino, da s njima nastavimo put prema «Franjinim i našim stigmatama», kako reče na Misi zavjetovanja o. Gabrijel Tomić. Najprije smo se, što je sasvim razumljivo,

uklopili u dnevni red lavrnske samostanske zajednice. Hranjeni smo i duhovno i tjelesno stvarno za borbu, za pobjedu. Uz to smo imali tome dnevnom redu i mi štošta nadodati. To su bila svakodnevna razmatranja nad tekstovima Generalnih konstitucija. Otac Gabrijel, kao meštar, bio je onaj koji nas je uvodio svojim uvjerljivim i iskrenim postavljanjem u stvarnost, onakvu kakva jest, franjevačkog života kako ga zamišljaju konstitucije. Diskusije su se spontano razvijale, mišljenja razmjenjivala, iskustva saopćavala i pojmovi bistrili. Kratko nakon što smo se svi skupili, dojurio nam je o. Ljudevit. Ostao je s nama desetak dana. On nas je opet s drugog stajališta uvodio u stvarnost franjevačkog života. Zapao ga je važniji dio. Ali ga je Ljudevit ispunio. Svojim razlaganjima znao je pobudi-

ti interes i nakon njih voditi diskusiju. Najviše se govorilo, ako bismo mogli odvojiti jednu temu, o posljedicama koje bi uslijedile u životu i strukturama Crkve, ako bismo mi Evanđelje, onako kako ga zavjetujemo, živjeli. Boravak njegov na La Verni unio je u nas svježinu, koja ipak nije prestala njegovim odlaskom. U međuvremenu je pristigao o. Tomislav Vlašić. Kao naručen! On je svojim razmatranjima djelovao kao melem na ranu, a svojim stavom ulijevao mladáriji svojevrstu sigurnost koja zrači iz njegova bića. Iza njegovog odlaska vratili smo se opet našem ustaljenom dnevnom redu s o. Gabrijelom, dok nije došao i dan zavjetovanja. Taj dan se sastalo nas Hrvata habetaša sigurno preko četrdeset. Bilo je jednostavno i lijepo. Na momente dirljivo do suza. Sve je to bilo puno simbolike. A opet s punom stvarnošću križa. O križu se

La Verna

govorilo, pjevalo, mirisala je krv s Franjinih rana, a Kristovu smo svi u svetoj pričesti pili. Naše rane nitko nije vidio. Slušane naše riječi koje je možda i drskost bilo izgovarati u onom ambijentu, ali poneseni nadom u Boga Abrahamova, Izakova i Jakovljeva, u Boga otaca naših pristupali smo jedan po jedan da preko ruku o. Gabrijela predamo sama sebe Bogu. Nitko, kažem, nije vidio našu krv, ali su svi mogli osjetiti da je tu početak nečega neizvjesnoga, nečega vrlo važnoga za Crkvu, svijet, naš narod. Time smo potpisivali «otvaranje baustele» na Vezuvu, kako bi rekao Nietzsche. Time smo započeli uzvišenu igru na sve ili ništa. Samo se u takvoj igri, u kojoj se sve na kocku stavlja, može osvojiti beskonačnost. Samo tko riskira beskonačni život može svom stiješnjenom prostoru na zemlji dati beskonačnu vrijednost. Taj dan je kršćanska

ludost trijumfirala. Posebno je ona očevitna danas, u ovim vremenima kad se vrijednosti stubokom mijenjaju, interes za duhovno gubi, propovijed postaje pametovanje, a svećenički način života teret narodu. Danas, kad se u Crkvi toliko toga uzburkalo, kad se dovodi u pitanje ono za što su tolike i tolike tisuće kroz prošlost davale živote i mučenički umirale, ludost je došla do vrhunca. Svega toga smo bili svjesni, i usprkos svemu rekli odlučno *da*. Jer, problemi ni krize, ma gdje i ma kakvi bili, ne smiju nikoga strašiti. Čak obratno, oni moraju davati podstreka životu, jedinstvu među ljudima, pobjedi ljubavi.

Firenca, Rim, Catelgandolfo...

Za vrijeme našega boravka napravili smo i nekoliko izleta. Jedno subotnje popodne obišli smo jednu redovničku družbu, kamal-

O križu se govorilo, pjevalo, mirisala je krv s Franjinih rana, a Kristovu smo svi u svetoj pričesti pili. Naše rane nitko nije vidio. Slušane naše riječi koje je možda i drskost bilo izgovarati u onom ambijentu, ali poneseni nadom u Boga Abrahamova, Izakova i Jakovljeva, u Boga otaca naših pristupali smo jedan po jedan da preko ruku o. Gabrijela predamo sama sebe Bogu.

doležansku, jedna grana bendiktinaca. Ima ih vrlo malo. Imaju svega, smrti ipak ponajviše. Nada ih još drži. Imaju na nju i pravo kad mi toliko slavimo Abrahamovu beznadnu nadu. Drugi naš izlet bio je u Firencu. Bili smo samo jedan dan uračunavši i put. Imamo pravo reći da smo bili, jer bi toliko trebalo da se obiđe i vidi glasoviti Pallazo Pitti, a gdje su mnoge druge znamenitosti! Išli smo i u Rim. Mnogo smo toga vidjeli i doživjeli, što se ne da tako lako izraziti. Mnogo je toga ostalo u nama nedorečeno, nedoživljeno jer, s jedne strane umor, a s druge brzina kojom smo razgledali učinili su da smo pored mnogih djela koje bi trebalo «klečeci» promatrati, bezglavo samo projurili. Bili smo i kod Pape u Castelgandolfo. Kao i obično na dan audijencije, skupilo se mnoštvo svijeta. Bili smo najavljeni. Prve nas je pozdravio. Pohvalio franjevački apostolat u Hrvatskoj, spomenuo Mariju Bisticu...

Povratak

Nakon zavjetovanja pošli smo u domovinu. Usput smo obišli Asiz. Iako nam se žurilo, vidjeli smo glavne uspomene na Franju koje Asiz tako ljubomorno čuva. Na putu prema Anconi navratili smo i u Loretto. U Anconi nas je čekao brod. Noć je bila mirna i lijepo smo putovali. Osobno bih volio da je bilo malo bure, a onda juga, i onda vjetra sa svih strana, jer naš je život lađa na moru. Sigurno ne će teći kao što je onu noć sve teklo do u zadarsku luku. Ali ne plovi sigurno onaj koga ne biju vjetrovi i ne ljuljaju valovi, nego onaj tko se svim bičem, svojom egzistencijom baci u zagrljaj Ocu.

Na kraju želimo reći srdačno hvala svima onima koji su nam omogućili boravak na La Verni. Bratskoj provinciji, u prvom redu, koja nas je kao svoje primila i držala i u suzama pozvala da dođemo opet preko ljeta. Hvala svima.

MARIJA, ISUSOVA MAJKA, U SVETOM PISMU (III. MATEJ)

dr. fra Ivan Dugandžić

Da bi se uopće shvatio taj neobični tekst u kojem se monotono ponavlja tko se komu rodio, treba imati na umu da on ne služi nikakvom povijesnom, već teološkom interesu. Matej u svom evanđelju želi Isusa Krista prikazati kao „sina Davidova, sina Abrahamova“ (1,1), što znači kao onoga na kojemu su se ispunila sva starozavjetna obećanja koja je Bog dao Abrahamu i Davidu s obzirom na budućnost svoga izabranog naroda.

Marija u prikazu Isusove 'pretpovijesti'

U odnosu prema Markovu evanđelju, koje mu je poslužilo kao glavni izvor, Matej je proširio okvir prikaza Isusova života i djelovanja time što je na početak svoga djela stavio Isusovo rodoslovlje (Mt 1,2-17), donio prikaz navještenja njegova rođenja (1,18-25) te nekoliko zgoda iz Isusova djetinjstva: Poklon mudraca (2,1-12), bijeg u Egipat (2,13-15), pokolj nevine dječice (2,16-18) i povratak iz Egipta (2,19-23). Budući da se ni jedan od tih tekstova ne nalazi u nekom drugom evanđelju, očito je da ih je Matej preuzeo iz svojih posebnih izvora kojima je raspolagala samo njegova kršćanska zajednica. Brojni tumači s dobrim razlozima zaključuju kako su ti tekstovi već prije nastanka Matejeva evanđelja bili spleteni u mali vjenčić koji je odražavao vjeru Matejeve zajednice da je Isus začet po Duhu Svetom i rođen od djevice. Treba reći da i za Matejevo evanđelje vrijedi ono što je već rečeno za Markovo. Evanđelist nema namjeru posebno govoriti o Mariji, već samo usputno koliko je potrebno da bi se objasnila tajna Isusove osobe i njegova poslanja. Drugim riječima, i ovdje je mariologija posve u sjeni Matejeve kristologije.

U svim tim tekstovima, s iznimkom pokolja nevine dječice, Isusova majka Marija spomenuta je ili svojim vlastitim imenom (1,16) ili kao „njegova (Isusova) majka Marija“ (1,18) ili kao „žena“ Josipova (1,20. 24). Za nju je rečeno da je „zaručena s Josipom“ i „da se našla trudna po Duhu Svetom“ (1,18. 20), da se „od nje rodio Isus koji se zove Krist“ (1,16). Koliko god je Josip bio važan evanđelistu kao nositelj muške loze po kojoj je Isus 'sin Davidov' (Mt 1,1), što se tiče stvarnog roditeljskog odnosa prema Isusu Josipova je uloga ipak drugorazredna u odnosu na onu Marijinu. On je Isusov 'otac'

pred zakonom i u javnosti, a Marija je njegova majka po tijelu.

U tekstovima koji govore o zgodama iz Isusova djetinjstva Marija je uvijek spomenuta zajedno sa svojim djetetom, ali tako da je dijete uvijek na prvom mjestu. Tako mudraci nalaze „dijete s Marijom, majkom njegovom“ (2,11); Josip u snu dobiva naputak: „Uzmi dijete i majku njegovu i bježi u Egipat“ (2,13sl); nakon Herodova skončanja Josip opet dobiva naputak: „Uzmi dijete i njegovu majku te pođi u zemlju izraelsku jer su umrli oni koji su djetetu o glavi radili“ (2,20sl). Uz sve prije spomenuto, taj motiv 'dijete i njegova majka' još jače ističe posebnost Marijina majčinstva, ograničavajući dodatno Josipovu ulogu.

Marijino mjesto u Isusovu rodoslovlju (1,2-17)

Da bi se uopće shvatio taj neobični tekst u kojem se monotono ponavlja tko se komu rodio, treba imati na umu da on ne služi nikakvom povijesnom, već teološkom interesu. Matej u svom evanđelju želi Isusa Krista prikazati kao „sina Davidova, sina Abrahamova“ (1,1), što znači kao onoga na kojemu su se ispunila sva starozavjetna obećanja koja je Bog dao Abrahamu i Davidu s obzirom na budućnost svoga izabranog naroda. Moglo bi se reći da su u cijelom tom dugom rodoslovlju važna samo tri imena: Abraham kao praotac naroda Izraela po vjeri zbog koje je dobio Božja obećanja, David kojemu Bog po proroku Natanu obećava rođenje potomka, što postaje temeljem svih mesijanskih obećanja u Izraelu, i Isus u čijem će se rođenju ispuniti ta obećanja.

Najbolji ključ za razumijevanje Isusova rodoslovlja kao načina da se njegovo rođenje uključi u povijest spasenja nudi r. 17 koji glasi: „U svemu dakle: od Abrahama do Davida četrnaest naraštaja; od Davida do progonstva u Babilon četrnaest naraštaja; poslije progonstva u Babilon do Krista četrnaest naraštaja“. Cijelo rodoslovlje podijeljeno je u tri dijela po četrnaest naraštaja, pri čemu se uočava važnost simbolike broja 7 koji znači puninu ($2 \times 7 = 14$). Broj 3 još dodatno podcrtava važnost tog rođenja, jer sve što se događa tripot smatra se konačno zaključnim. A to znači da se u Isusovu rođenju volja Božja ostvaruje do kraja i neopozivo. Tako je to rođenje uključeno u povijest spasenja koja u njemu nalazi svoj vrhunac. To pomalo asocira na Pavlovu „puninu vremena“ koja je ostvarena Kristovim dolaskom (usp. Gal 4,4). Isto tako upada u oči naglašavanje babilonskog sužanjstva kao tragične prijelomnice u povijesti izabranog naroda. Time se želi reći da ni takva stradanja izabranog naroda kao što je bilo to sužanjstvo nisu prekinula kontinuitet Božjih obećanja koja su se ispunila u Kristu.

Brojni tumači misle da je i ovaj tekst stariji od Matejeva evanđelja, što znači da pripada puno starijoj predaji Pracrkve. Ističući Isusovo rodoslovlje, Pracrkva je onim Židovima koji nisu prihvatili Isusa kao Mesiju njegovim podrijetlom od Abrahama dokazivala njegovu pripadnost židovskom narodu, a njegovom pripadnošću po Josipu Davidovoj kraljevskoj lozi isticala njegovo mesijansko dostojanstvo. Kao potomak Davidov, Isus je pravi Mesija iz doma Davidova. No upravo tu na vrhuncu Isusova rodoslovlja vidi se i

posebnost njegova rođenja. Tu se naime ne kaže, kao u prethodnim slučajevima, „Josipu se rodi Isus“, već: „Jakovu se rodi Josip, muž Marije, od koje se rodio Isus koji se zove Krist“ (1,16). Iako je Josip naveden kao 'muž Marije', Isusovo rođenje veže se samo uz Mariju, u čemu treba gledati motiv djevičanskog začeća i rođenja, što je očito već bio predmet vjere u Matejevoj zajednici.

Dakle, tom za prikaz rodoslovlja posve neobičnom formulacijom želi se reći kako Isusovo začeće i rođenje nije ljudski čin, već predstavlja poseban Božji zahvat. Pažljivi čitatelj ovih redaka na to je već unaprijed pripremljen. Naime, u Isusovu rodoslovlju već su prije spomenute četiri žene kojima tamo nije mjesto: Tamara (r. 3), Rahaba, Ruta (r. 5) i žena Urijina (r. 6). Ne samo kao žene, već još više kao strankinje i grješnice, one ne bi smjele imati mjesta u tom rodoslovlju koje uvijek počiva na muškoj lozi. Dakle one tu predstavljaju nešto neregularno i posebno. Ali to je učinjeno svjesno i s razlogom. Naime, upravo tom posebnošću i neregularnošću one su znak i upozorenje na 'neregularnost' i posebnost onoga što će biti rečeno na kraju rodoslovlja u r. 16, a dodatno opisano u izvješću o navještenju Isusova rođenja (1,18-25). Ako se Bog u tom dugom lancu naraštaja koji su čekali ispunjenje njegovih obećanja poslužio s tim neobičnim ženama, na još neobičniji način poslužio se Marijom, učinivši je na čudesan način majkom Krista (r. 16), to jest po prorocima obećanog Mesije. Kao Mesijinoj majci, Mariji pripada posebno mjesto u univerzalnom savezu koji će Bog po njemu sklopiti i s poganima, što je predodređeno u onim četirima ženama.

BOG ME JE PRIPRAVIO ZA MOJ KRIŽ

Fenomen čuda je prisutan kroz cijelo Sveto pismo, a na osobit način u evanđelju. Isusovo javno djelovanje je popraćeno javnim čudesima koja su uvijek plod vjere. Bilo da je riječ o vjeri pojedinca koji traži čudo (usp. Mt 15,28), ili o vjeri zajednice (usp. Lk 5,19) koja se zauzima za potrebitog. Iako je sam Isus obećao da ćemo dobiti sve „što zaištemo s vjerom“ (usp. Mk 11,24) uvijek iznova bivamo zatečeni čudom!

U dvadeset pet godina Gos-pinih ukazanja u Međugorju su posvjedočena mnoga čuda koja se događaju po zagovoru Kraljice Mira. Među njih zasigurno spada i Sanjino ozdravljenje.

Možete li nam za početak opisati povijest svoje bolesti?

Prije tri godine oboljela sam prvo od raka grudiju. No nakon toga, nije bilo prošlo ni mjesec dana, doznala sam da imam rak limfnih žlijezda, tzv. hotchkins limfom 18. Riječ je o teškoj i iscrpljujućoj bolesti.

Uz tu bolest, imala sam strašnih problema s kičmom, što je bilo posljedica velikih športskih ozljeda. Ozljede su bile tolike da sam trebala operirati kralježnicu. Bila sam u bolnici već pripremljena za operaciju koju su trebali izvesti vrsni kirurzi. Operacijski tim su sačinjavala četiri liječnika. Kad sam ih upitala za svoju dijagnozu, rekli su „katastrofa i koma.“ Iako su tri liječnika bila za to da se, unatoč dijagnozi, operacija izvede, četvrti liječnik (koji je veliki vjernik) nije bio za operaciju. S obzirom da je on bio vođa operacijskog tima, njegova je odluka bila presudna tako da nisam operirana. Poslana sam u toplice ali se moje stanje nije poboljšalo. I dalje sam trpjela strašne bolove, naročito u ekstremitetima, tako da sam jedva hodala.

S obzirom da ste dotad živjeli kao uspješna športašica, kako ste se suočili s činjenicom da ste teško bolesni?

Bolest sam prihvatila vrlo mirno, i u tri godine izostala samo svega 10 dana s posla. Velika milost je što ni moji ukućani nisu patili zbog moje bolesti. Nisam se ponašala ni depresivno ni očajno, što je bila velika milost. Naime, bila sam zahvalna Bogu što se to dogodilo meni a ne nekom od članova moje obitelji ili prijatelja. Za vrijeme bolesti uvijek sam se prisjećala priče koju je na jednoj duhovnoj obnovi ispričao moj duhovnik pater Zvezdan Linić. To je priča o čovjeku koji je došao k Bogu - da mu dade manji križ, jer mu je onaj kojeg je imao bio pretežak. I tako, hodali su između mnoštva križeva koji su bili preveliki i preteški. Kad je zbog umora pomislio odustati od traženja, u kutu je ugledao jedan mali križ i reče Bogu da želi upravo taj. Nato mu se Bog nježno osmjehnuo i rekao da je ponovno odabrao svoj križ!

Ta mi je priča bila tako znakovita. Istina, ne mogu reći da nisam imala kriza. No, svaki put kad bih osjetila da me obuzima nervoza, žalost, brige i sl. uzela bih krunicu i molila

Razgovarala Sanijela Matković

dok ponovno ne bih pronašla svoj mir. Nikad nisam molila za svoje ozdravljenje. Moja jedina molitva bila je: Bože, daj mi snage da mogu nositi svoj križ!

Jedno od čestih pitanja koje ljudi postavljaju u bolesti je: „Bože, zašto baš meni?“ Nađe li se čovjek pred tim pitanjem i kad mu se dogodi čudo, kao što se vama dogodilo?

Nisam imala taj problem niti sam se i u jednom trenutku pitala zašto mi se to događa. Prihvatila sam svoj križ jer sam vjerovala da mi je Bog dao križ koji mogu nositi. Bila sam sigurna da je moj križ, moje trpljenje za nečije dobro i s ljubavlju sam ga nosila. Nisam se opterećivala pitanjima hoću li ozdraviti, umrijeti i sl. Bila sam spremna umrijeti. Iako me je cijeli život, već od malena, bilo strah smrti, kad mi se bolest dogodila nije me hvatao ni očaj ni panika. Uvjerena da ima smisla, svoj križ sam prihvatila s ljubavlju.

Svoj borilački športski duh pretočila sam u svoju vjeru i duhovnost. Prihvatila sam svoju bolest i borila se, dala sve od sebe da tu životnu utakmicu odigram bez predaje, kako najbolje znam.

Sigurna sam da me je Bog pripremio, kako za moj križ, tako i za čudo ozdravljenja koje mi se dogodilo, tako da sam i jedno i drugo prihvatila kao Njegov dar.

Kako ste došli u Međugorje?

Kad su liječnici ustvrdili da se moja bolest (Hotchkins) povukla, otišla sam na dulji odmor u Zadar. Jedno vrijeme sam provela na brodu, a zatim sam ostala u Zadru u kojemu mi je odgovarala klima. Tu sam se susrela s jednim svojim dragim prijateljem koji je bio upoznat s mojom bolešću. U razgovoru mi je predložio da odem na svetu Misu koja se slavi prve nedjelje u mjesecu u crkvi svete Stošije, objasnivši mi kako je Misa u toj crkvi posebna! Poslušala sam ga i otišla. Ušavši u crkvu, primijetila sam da pred ispovjedaonicom ljudi čekaju na ispovijed. Iako sam bila ispovjedena (nisam znala ni što ću ispovjediti) ipak sam se odlučila ponovno otići na ispovijed. Red za ispovijed je bio dugačak pa mi je zbog bolova u kralježnici bilo teško stajati. No sve sam to izdržala i konačno došla na red. Nakon što sam se ispovjedila, svećenik mi je zadao pokoru. Pokora je glasila: Otiđite na tri dana u Međugorje!

Sanja Ožegović-Gobac, reprezentativka, od 1971. g. članica KK "Montmontaža" (Zagreb) • 162 nastupa za reprezentaciju bivše države s postignutih 555 koševa, nastupila je na dvije Olimpijade i dva EP • 27 nastupa za omladinsku reprezentaciju bivše države, sudionica na dva EP • 12 nastupa za kadetsku reprezentaciju bivše države, sudionica jednog EP • Odigrala je 348 utakmica Prve savezne lige i postigla 2311 koševa, 105 utakmica KUP-a bivše države • 110 međunarodnih utakmica s postignutim 561 košem. Prvakinja bivše države 1982. i 1983. godine, pobjednica KUP 1975., 1978., 1980. i 1982. • Osvajačica Europskoga kupa "Liliane Ronchetti" 1980. godine. Od niza priznanja i pohvala najveći je poziv za nastup u reprezentaciji Europe.

„Ono što mene čini sretnom je spoznaja da je moje ozdravljenje rezultiralo čudom u duhovnom životu mojih prijatelja. Naime, mnogi su nakon 10 i više godina ponovno krenuli na svetu Misu, puno njih se nakon dugo vremena ispovjedio, počeli su moliti krunicu, postiti, činiti devetnice itd.“

Pokora mi se nije činila teškom. Naprotiv, bila sam sretna što sad imam razlog zbog kojeg „moram“ otići u Međugorje. Naime, već godinama planiram otići u svetište Kraljice Mira, ne uvijek sam zbog nekih „razloga“ morala odustati od svoga nauma. No, sada sam imala moralnu i duhovnu „obvezu“ otići u Međugorje. Spremila sam stvari i krenula u Zagreb, jer sam sutradan imala zakazan termin za kontrolu. Nakon izvršenih pretraga liječnik je ustanovio da mi se bolest (Hotchkins) ponovno vratila. No, to me nije obeshrabrilo. Primila sam kemoterapiju i zajedno s mužem pošla u Međugorje.

Nakon što ste došli Međugorje, put vas je vodio na Široki Brijeg do fra Joze?

Moj muž je podrijetlom Hercegovac, tako da je on o Međugorju znao puno više od mene, kao i o fra Jozi. Ja o fra Jozi nisam ništa znala. Muž je vjerovao da mi fra Jozo može

pomoći te je preko svojih prijatelja uspio (nisam mogla ni zamisliti kako je to teško) pronaći termin kod fra Joze. Tako smo u subotu 26. kolovoza 2006. iz Međugorja krenuli za Široki Brijeg. Za cijelo to vrijeme osjećala sam se strašno bolesnom a fra Jozo, vidjevši me, kazao da „izgledam kao mrtvac.“

Nisam mogla sama ni hodati. Uz pomoć drugih izišla sam iz automobila i uspela se uz stube. Fra Jozo je prvo razgovarao sa mnom i mojim mužem, a zatim ostao moliti nada mnom. Za vrijeme njegove molitve osjećala sam se kao izvan svoga tijela. To je stanje koje je teško opisati. Istovremeno imate osjećaj kao da ste tu, ali i da ste u nekom drugom prostoru! Ne sjećam se ni jedne riječi molitve, uopće nisam čula riječi. Imala sam osjećaj da moja duša boravi izvan moga tijela i zato mi je bio težak povratak u stvarnost.

Nakon susreta s fra Jozom vratila sam se

u Međugorje. Tada je započeo proces mog fizičkog čišćenja koje je trajalo puna tri dana - osjećala sam se užasno od sve te mučnine i bolova. Nakon tri dana osjećala sam se dobro, a posebno me radovalo da su nestali svi bolovi u kralježnici.

Što se dogodilo po povratku u Zagreb?

Po povratku u Zagreb ponovno sam otišla na kontrolu. Obavljene su sve pretrage i rezultat pretraga je šokirao liječnike: Iz mojih nalaza se nije mogla iščitati bolest. Liječnici su vjerovali da je došlo do kvara u aparatima te su pozvali tehničare. No, tehničari su ustanovili da aparati savršeno funkcioniraju. Ponovili su pretrage i ustanovili da je nalaz isti - bila sam zdrava. Liječnici su bili u čudu i nisu mogli naći definiciju za ono što mi se dogodilo. Bila sam svjesna da me Gospa ozdravila, ali nisam im to pokušavala objasniti. Rekla sam im samo da sam bila u Međugorju i dala im po jednu blagoslovljenu krunicu.

Zatim sam posjetila svog liječnika koji je bio odgodio moju operaciju na kralježnici. Kada je vidio što sa svojim tijelom mogu raditi, ostao je šokiran. No, kad sam mu rekla da sam bila u Međugorju, sve mu je bilo jasno. Bio je presretan zbog mog ozdravljenja koje je i pismeno potvrdio. Svoje sam nalaze poslala u Houston, gdje je tim stručnjaka također potvrdio moje ozdravljenje. Nakon spoznaje o ozdravljenju ponovno sam se vratila u Međugorje da svojom molitvom i postom zahvalim Majci za milost koju sam primila.

Kako su drugi, vaša obitelj i prijatelji, reagirali na vaše ozdravljenje?

Može zvučati smiješno, ali oni su bili puno sretniji od mene. Veselili su se i plakali od sreće. Istina, mnogi su bili zatečeni čudom, jer u čuda nisu vjerovali. Naravno, naj sretnija je bila moja obitelj.

Ono što mene čini sretnom je spoznaja da je moje ozdravljenje rezultiralo čudom u duhovnom životu mojih prijatelja. Naime, mnogi su nakon 10 i više godina ponovno krenuli na svetu Misu, puno njih se nakon dugo vremena ispovjedio, počeli su moliti krunicu, postiti, činiti devetnice itd.

Na početku razgovora ste rekli da ste svoj križ i trpljenje prepoznavali kao žrtvu za dobro drugih. Kako danas gledate na svoje ozdravljenje?

Svoje ozdravljenje vidim kao sjeme koje je posijano i treba dati plodove. Čudo koje sam doživjela poslužilo je kao znak Božje ljubavi i milosrđa mnogim ljudima. Eto, u tome ja vidim svoju budućnost. U pozivu da svjedočim Božju ljubav i dobrotu, da vraćam ljude Crkvi, Majci, Isusu!

ISUS KRIST - GOSPODIN I GOSPODAR, OTVORITE SRCA ŠIROM ISUSU KRISTU

dr. fra Tomislav Pervan

Slijedeći i prateći Papine nastupe, govore, očitovanja, pisanu riječ, možemo reći kako je papa Benedikt do kraja zaokupljen osobom i djelom Isusa Krista. Sva se njegova misao usredotočuje na Kristov lik i osobu te Crkvu kao povijesno djelo Isusa Krista, povijesno utjelovljenje Duha Svetoga, Duha Kristova. U svojim promišljanjima on jasno naglašava granice kritičkoga uma, domete prosvjetiteljstva te historijsko-kritičke znanosti i metode u znanstvenoj teologiji. S toga se razloga odlučio upravo kao Papa - ne snagom svoje učiteljske i pastirske služe, nego snagom osobne argumentacije, proživljavanja i promišljanja osobe Isusa Krista - izazvati suvremenu znanost nudeći Crkvi i svijetu svoj pogled na osobu Isusa Krista te svoje viđenje te jedinstvene osobe.

“Što si preuzeo kao baštinu, prihvati kao osobnu zadaću i tako ćeš stvar ili osobu učiniti svojom” (Goethe). To bi trebala biti i naša zadaća u suvremenom svijetu. Veliki teolog i vjernik Jaroslav Pelikan (1923.-2006., u nas su prevedena njegova kapitalna djela *Isus kroz stoljeća* i *Marija kroz stoljeća*), možda najveći crkveni povjesničar slavenskoga podrijetla, rođenjem luteran koji je 1998. pristupio Pravoslavnoj Crkvi, izrazio se ovako: “Pronašao sam, ne u teološkom liberalizmu (mислеći na A. von Harnacka, koga i Papa navodi u govoru u Regensburgu) i historijskom relativizmu (kao toliki moji prethodnici, učitelji, suvremenici) nego u tradiciji i pravovjernoj pretpostavki s pomoću koje sam tumačio svaki pojedini odsječak povijesti ili razdoblje.” Unatoč svim razlikama i raznim izričajima kršćanskoga nauka kroz stoljeća, uvijek se može pronaći ona crvena nit jedinstva i kontinuiteta onoga što Novi zavjet naziva “vjerom koja je jednom zauvijek predana svetima” (Judina Poslanica 3).

Židovstvo ima svoju *šema Israel, čuj, Izrael*, nepromijenjeno i tisućljećima isto vjerovanje, islam ima svoju *šahuda*, isto tako kratko nepromijenjeno i nepromjenljivo vjerovanje, dok kršćani imaju Isusov upit: “*A što kažete vi, tko sam ja?*” Taj je Isusov upit plodio tijekom dosadašnje povijesti tisućama formuliranih oblika vjerovanja i stajališta, više ili manje vjerodostojnih, bibliotekama spisa i knjiga. Moramo naglasiti kako je Isus Krist prevažan da bi ga se prepustilo samo znanstvenicima, teolozima, stručnjacima. Isus Krist je baština cijeloga čovječanstva. Netko se izrazio kako je tradicija, (nado)vezivanje uz minule naraštaje, živa vjera mrtvih, svih koji su nam prethodili u vjeri i vjeroispovijedi, a tradicionalizam, prikivanje uz prošlost, mrtva vjera živih.

Isus svijetli čovjeku i svijetu

Jasno je jedno: Isus nije ništa manje zanimljiv danas nego to bijaše jučer. Isus je na

pomolu, na vidiku, izranja. I svijetli čovjeku i svijetu. Prije dvadesetak godina izazvao je znanstvenu egzegezu veliki švicarski teolog Hans Urs von Balthasar smjerajući upravo na izranjanje Isusova lika iza obzora, svim suvremenim istraživanjima unatoč, koja na biblijske spise primjenjuju suvremenu tekstualnu kritiku, skidajući sloj po sloj, baveći se svetopisamskim spisima kao s ostalim

tekstovima iz antike koji su za naše doba nevažni. Znanost traži protuslovlja u tekstovima, anatomski ih secirajući, kao da je riječ o mrtvacu - čisto mrtvozorstvo! - dok istodobno Isusov lik izranja snažniji i moćniji nego prije, neposredno, kao stara, dragocjena i neoštećena ikona.

Bilo dok blaguje ili pije gosteći se na zdravcima, bilo dok je u društvu s dvojbenim likovima, pa i među svojim najbližim prijateljima koji nisu *elita*, bilo kao putujući pro-

še potezom svoje umilne ruke sva ona ljudska tkanja i umotvorine, sva navodna protuslovlja i legende kojima ga ljudi žele obaviti, sve ljudske paučine koje nam zastiru pogled. U procesu nebrojenih komadanja i usitnjavanja Isusove pojave i lika koje suvremena znanost nanosi predanoj slici Isusa Krista, pojedinci se isprječuju vičući gromoglasno: Dosta toga besmisla i praznozbornja! Među te spada od početka svoje profesorske službe i današnji Papa.

povjednik hodeći prašnjavim putovima Galileje ili oko Genezaretskog jezera dok nije smaknut u Jeruzalemu kao najgori buntovnik i razbojnik, gori od najgorih - preminuo je posred dvojice razbojnika: Takav Isus ponovno izranja i svijetli! Biblija o njemu nudi cjelovitu sliku, i unatoč svim cjepkanjima i raščlambama izranja on pred nama kao živa osoba koja u svakome osobnom susretu bri-

Opus magnum o Isusu Kristu

Neustrašiv i neslomljiv bijaše preminuli možda najučeniji duh dvadesetog stoljeća, teolog i kardinal Urs (prevedeno: Medvjed) von Balthasar u svojim uvjerenjima i stajalištima. Isto je to i današnji Papa i kao teolog i kao bivši pročelnik Kongregacije. Čini se da Papa nastavlja započeto djelo na primjeren način i zato se odvažuje napisati svoj *opus*

U procesu nebrojenih komadanja i usitnjavanja Isusove pojave i lika koje suvremena znanost nanosi predanoj slici Isusa Krista, pojedinci se isprječuju vičući gromoglasno: Dosta toga besmisla i praznozbornja! Među te spada od početka svoje profesorske službe i današnji Papa.

magnum o Isusu Kristu. Prvi će dio izići u povodu njegova osamdesetog rođendana. I nada se "kako će čitatelju biti jasno da knjiga nije napisana suvremenoj teologiji usuprot". On ne želi zatajiti kako se svojim prilogom suprotstavlja snažnoj matici *cehavske udruge* suvremenih teologa i egzegeta kojima je i sam pripadao. Ne nastupa on snagom crkvenoga učiteljstva, što i kaže u uvodniku, nego kao znanstvenik, učenjak, teolog koji poziva na otvorenu raspru sa svakim. "Svatko tko to želi, može mi proturječiti", kao da dovikuje čitateljima, ohrabrujući ih na diskusiju, moleći od čitatelja kao *predujem* barem „nešto simpatije, dobrohotnosti i dobre volje, bez kojih je nemoguće bilo kakvo razumijevanje". Jasno, nemoguće je od svih očekivati naklonost i dobru volju.

Isus Krist

Papa nudi "teološku pripovijest" koja želi predočiti "Isusa Krista kao živu ikonu samoga Boga". I sam naslov knjige je lakonski kratak: "Isus Krist". Ne želi izazivati niti povući išta od onoga što je još kao pročelnik Kongregacije objelodanio u *Dominus Jesus* prije sedam godina, što je pak izazvalo dosta bure i među kardinalima, a pogotovo među drugim vjeroispovijedima i religijama.

Temelj njegova prikaza i pogleda na osobu Isusa Krista što ga nudi javnosti jest, kako piše u predgovoru, da on "vjeruje Evanđeljima". Evanđelja su vjero-dostojna. Naravno, Papa pretpostavlja sve što je rekao Sabor o suvremenoj egzegezi te literarnim oblicima, o nakanama pojedinih pisaca ili pak povijesnom surječju prvih kršćanskih zajednica. Istodobno se on hoće odvažiti prikazati Isusa iz evanđelja kao stvarnog Isusa, kao 'historijskog Isusa' u pravom smislu riječi. Takav mu se lik čini daleko logičnijim, pa i kad se promatra historijski, daleko razumljivijim, nego sve rekonstrukcije s kojima smo suočeni u posljednjim desetljećima.

(Nastavak u sljedećem broju)

MISA U SPOMEN FRA LEONARDA OREČA

U nedjelju 21. siječnja 2007. navršilo se pet godina od smrti bivšeg međugorskog župnika i osnivača vjersko-humanitarne udruge „Međugorje-Mir“ dr. fra Leonarda Oreča. U međugorskoj župnoj crkvi u 18 sati za njega se slavila sv. Misa koju je predslavio fra Ivan Landeka, dugogodišnji međugorski župnik i sadašnji predsjednik udruge „Međugorje-Mir“ na čijem je čelu naslijedio fra Leonarda, u suslavlju sa sadašnjim međugorskim župnikom dr. fra Ivanom Sesarom.

Fra Leonard je u Međugorju služio od 1988. do 1991., a od toga je nešto više od godinu dana bio župnikom. Tijekom te tri godine ostavio je neizbrisiv trag kao iskusan i mudar svećenik te gorljivi širitelj Gospine poruke mira i pomirenja. U njegovome srcu i umu rodile su se mnoge zamisli koje su kasnije i ostvarene. Poznavajući veliki broj ljudi, a potaknut teškim stanjem našega naroda pogođenoga ratom, u Splitu je 1992. godine utemeljio humanitarnu udrugu „Međugorje – Mir“. Udruga je preko prijatelja Međugorja posredovala desetke tisuća tona humanitarne pomoći našem narodu u godinama Domovinskoga rata i čini to sve do danas. Pomoć je posredstvom udruge stigla i do Makedonije, Albanije, Kosova. Fra Leonard je radio na duhovnoj obnovi ljudi ranjenih ratnim zbivanjima i, sukladno Marijinoj poruci mira i pomirenja, povezivao narode i religije.

Od 1997. godine djelovao je u Generalnoj kuriji franjevačkoga reda u Rimu. Na toj službi ostao je do srpnja 2001. kada ga je pogodila teška bolest. Upravo tih dana bio je proslavio svoju Zlatnu misu - 50 godina svećeništva.

Duhovna oporuka fra Leonarda Oreča

Dana 14. siječnja 2002. fra Leonard Oreč je u bolnici Dubrava u Zagrebu, teško bolestan i na samrtničkoj postelji, svjestan svog skorog odlaska Gospodinu, svojim suradnicama iz vjersko-humanitarne udruge „Međugorje-Mir“ Željki Puljak i Miljenki Majić izrekao svoju duhovnu oporuku braći, bližnjima i prijateljima:

«Kad sam iz Rima došao u Zagreb molio sam Boga ne za ozdravljenje, pogotovo ne ozdravljenje čudom, nego da prihvatim njegovu volju, 'Oče naš, budi volja Tvoja', ali i

'Oče moj, ako je moguće, neka me mimoiđe ovaj kalež!'

Jer, za sebe ne molim i ne želim čuda iz jednoga mjesta. Molio sam i to, ako će bolest potrajati dugo, daj mi Bože da ne osjećam

bolova. To se čudo, evo, i događa.

Gledam i slušam tu masu molitava za mene i vidim jedan sklop odozgor, da sve te molitve stvarno doprinose, jer nema bolova, spavanje je dobro... i vjerujem ne samo za mene nego i za sve koji se nalaze u mukama u kakvima sam ja. I ako bi netko drugačije tumačio ovo događanje čini mi se da ne bi imao pravo.

I dalje stojim kod onog "Za zdravlje se borim, ali smrti se ne bojim." I neka vas ne razočara, molit ću sestricu smrt da ne oklijeva. Nisam više sposoban pisati duhovnu oporuku. Moja oporuka svima, i braći fratrima, i prijateljima, i prijateljima Međugorja po svijetu, ista je ona koju je meni moj pokojni otac ostavio: 'Viruj viru koju si virovao, Boga moli kako si i molio, i radi posla koji si radija.' Nastojao sam se toga držati, preporučam i drugima.

Po zagovoru Kraljice Mira neka vas sve blagoslovi Otac, Sin i Duh Sveti. Amen!

Fra Leonardo Oreč, Međugorje 1989.

NK DINAMO NA PRIPREMAMA U MEĐUGORJU

Vodeća momčad Hrvatske nogometne lige, zagrebački Dinamo u siječnju je boravila u Međugorju na sedmodnevnim priprema. Pod vodstvom šefa stručnog stožera Branka Ivankovića na priprema u Hercegovini bilo je 25 igrača: Turina, Lončarić, Kelava, Vranić, Šarlija, Čale, Čorluka, Drpić, Jertec, Tadić, Pokrivač, Mamić, Da Silva, Chago, Sammir, Modrić, Etto, Vugrinec, Čutura, Vukojević, Carlos, Schildenfeld, Janjetović, Pandev i Antunović. Momčad je trenirala dva puta na dan na glavnom travnjaku športsko-rekreacijskog centra „Circle Interenational“. Svakodnevno je u Međugorje dolazilo po tri stotine Dinamovih navijača promatrati pripreme.

„Na ovom svetom mjestu danas obećavam da ću u ljetnim mjesecima krenuti pješke iz Zagreba u Međugorje da bih naš NK Dinamo preporučio Gospi Međugorskoj - izjavio je izvršni dopredsjednik zagrebačkih modrih Zdravko

Mamić tijekom susreta čelnika kluba i nogometaša Dinama s međugorskim župnikom dr. fra Ivanom Sesarom u župnoj kući u Međugorju. Obećao je da će zagrebački modri dogodine na priprema u Međugorju biti najmanje dva tjedna. U tom će razdoblju odigrati i četiri prijateljske utakmice s klubovima iz Hercegovine.

Međugorski župnik je ukratko upoznao modru ekspediciju s događanjima vezanim uz Međugorje. Fra Ivan Sesar Zdravku Mamiću uručio je veliki Gospin kip Kraljice Mira i dvije monografije Međugorja, a nogometašima krunice. Mamić je uzvrativši darovavši klupski dres s potpisom svih igrača i monografiju Dinama. Predvođeni izvršnim direktorom Mamićem, šefom stručnog stožera Brankom Ivankovićem i suradnicima, nogometaši Dinama su pohodili Brdo ukazanja.

(Marijan Sivrić)

ČETRANAESTI MEĐUNARODNI SUSRET VODITELJA: „SVOJOM ĆETE SE POSTOJANOŠĆU SPASITI“

Četrnaesti međunarodni susret voditelja centara mira, molitvenih i karitativnih skupina vezanih za Međugorje, održat će se u Međugorju od 4. do 8. ožujka 2007. godine. Tema susreta je:

„Svojom ćete se postojanošću spasiti“ (Lk 21,19). Predavači na ovogodišnjem seminaru su dr. fra Ivan Ivanda i fra Branko Radoš. Možete se prijaviti putem faksa na broj 00 387 36 651 999.

DVANAESTI MEĐUNARODNI SEMINAR ZA SVEĆENIKE

Dvanaesti međunarodni seminar za svećenike održat će se u Međugorju od 2. do 7. srpnja 2007. Tema seminara je: „S Marijom u iščekivanju Duha Svetoga“. Predavač na seminaru je p. Raniero Cantalamessa, franjevac kapucin. Fra Raniero je od 1980. godine propovjednik Svete Stolice, zvan i Apostolski propovjednik - svakog petka tijekom Došašća i Korizme drži meditaciju u nazočnosti Pape, kardinala, biskupa, prelata i poglavara vjerskih redova. Svoje prijave možete izvršiti putem faksa na broj 00 387 36 651 999.

Molimo sve svećenike koji sami osiguraju smještaj u obitelji iz Međugorja da nam na svojoj prijavi naznače ime i prezime i broj telefona obitelji kod koje su dogovorili smještaj. Svećenici koji nemaju izravna poznanstva i mogućnost izravno dogovoriti smještaj, neka to naznače na prijavi i mi ćemo ga osigurati. Troškovi seminara pokrivaju se s pet misnih intencija.

ZIMSKI SVAGDAN U MEĐUGORJU

Kad se proslavi Božić i kad se uđe u novu godinu, a nakon što prođu Sveta tri kralja i kad se pospreme svi božićno ukrasi, Međugorje ulazi u zimski svagdan mjeseca siječnja i veljače. Drugačiji su to mjeseci od ostalih deset mjeseci u godini: Osim po nazočnosti pokojeg hodočasnika ili manje skupine koji su namjerno odabrali ovo mirno razdoblje za osobnu mo-

litvu, župa svetog Jakova u tom se razdoblju ne razlikuje mnogo od drugih hercegovačkih župa.

Sakramentalni i pastoralni život župe teče uobičajeno dalje: Molitveni program u crkvi na hrvatskom jeziku odvija se po uobičajenom rasporedu, svećenici ispovijedaju u poslijepodnevним satima, petkom se moli Put križa na Križevcu i nedjeljom krunica na

Brdu ukazanja, a 25. u mjesecu je cjelonoćno klanjanje.

U siječnju je Međugorje pohodilo nekoliko skupina iz Koreje, Poljske, Italije, Francuske, Austrije, Češke te iz više hrvatskih gradova. Tijekom dva tjedna nije bilo ni njemačke ni francuske hodočasničke mise jer nije bilo svećenika-hodočasnika iz tih jezičnih područja.

Kapelica klanjanja

Krunica na Brdu ukazanja, 28. siječnja 2007.

Sestra Matilda

KUĆA MOLITVE „DOMUS PACIS“ - SEMINARI POSTA, MOLITVE I ŠUTNJE NA HRVATSKOM JEZIKU U 2007. GODINI

Seminari posta, molitve i šutnje na hrvatskom jeziku u 2007. godini održat će se u sljedećim terminima: 18. do 24. veljače; 15. do 21. srpnja; 09. do 15. rujna; 25. studenoga do 1. prosinca.

Sestra Petra s djecom

Sestra Mira na Brdu ukazanja

Hodočasnička staza

Fra Josip

KAKO SAM DOŽIVIO POČETKE MEĐUGORJA: PRIJE 25 GODINA PRVI PUT SAM PROČITAO IME TOG MJESTA

Prevela Lidija Paris

U jednom austrijskom časopisu među novostima pročitao sam: *U Međugorju, tvrdi nekolicina mladih, ukazala se Majka Božja*. Toj kratkoj novinskoj vijesti u prvi mah nisam posvetio neku posebnu pažnju. Moje zanimanje za Međugorje probudilo se tek nekoliko godina kasnije kad sam saznao da su neki mladi iz moje bivše župe sa skupinom hodočasnika otišli tamo - i da ih se to duboko dojmilo; nisam naime od tih mladih očekivao da samoinicijativno odu na neko hodočašće.

Na hodočašću

Osobno sam krenuo u Međugorje tek na Novu godinu 1985. s jednom skupinom iz Beča. Sutradan smo stigli u Čitluk gdje smo se službeno prijavili u hotelu, a zatim smjestili u privatnim kućama. U podne nas je autobus odveo u Međugorje. Izašli smo ispred crkve. Bila je hladna, prazna, božićno okićena i, moram kazati, nije me privlačila. Potražio sam Župni ured, ali u njemu nisam nikoga našao. Tek nakon podužeg šetnje (koja me je odvela sve do podnožja Križevca) susreo sam fra Tomislava Pervana. Predstavio sam se kao duhovnik jednog malog sjemeništa u Bečkoj nadbiskupiji i upitao gdje mogu sa skupinom iz Austrije slaviti Misu i smijem li ispovijedati, jer je tada u stranim zemljama trebalo tražiti dopuštenje za to. Uz to sam upitao bi li bilo moguće nazočiti jednom ukazanju. Župnik Pervan izašao je ususret mojim molbama. Te večeri sjeo sam u ispovjedaonicu. Bilo je toliko naroda da sam tek pred sam početak Mise jedva uspio doći do sakristije. Božja kuća se u međuvremenu ispunila do posljednjeg mjesta. Nije više bilo mjesta ni za stajanje. I mladi vidioci došli su u crkvu u uobičajeno vrijeme. Jedan fratar krčio im je put do pokrajnje prostorije pored oltara, gdje su trebali imati ukazanje Majke Božje. Tek sam slijedeće večeri, zajedno s drugima, mogao biti na ukazanju.

Moj najdublji doživljaj

U kapelici smo molili zajedno s vidiocima, svatko na svojem jeziku. Mladi su odjednom zašutjeli i kleknuli. Vicka je klečala u mojem

vidnom polju, tako da je njezino lice bilo na dva koraka preda mnom, u visini mojih očiju. Ono što se u minutama ukazanja odražavalo na njezinom licu teško je opisati riječima. To će mi cijeloga života ostati urezano u sjeća-

nju. Bilo je to slušanje, pažljivo kako samo može biti, bio je to izraz potpunog, posvećenijeg predanja cijelim bićem. Na licu su se izmjenjivali izrazi radosnog iznenađenja, usne su oblikovale riječi koje se nisu čule. U

Kurt Knotzinger rođen je 1928. godine u Beču. Nakon studija teologije i glazbe 12 godina radi kao župnik. Od 1966. godine duhovnik je i profesor na bogosloviji i u gimnaziji Bečke nadbiskupije u Sachsenbrunnu.

Mons. dr. Kurt Knotzinger i vidjelica Marija Pavlović - Lunetti

kapelici je bila potpuna tišina, iz crkve je do nas dopirala molitva Gospinih litanija. Nisam mogao odvratiti pogled od Vicke. Nikad prije nisam vidio veću ljepotu na nečijem licu, i to kod osobe koja mi među drugima, u svagdanjim okolnostima, uopće ne bi upalo u oči. Bilo mi je kao da s tog lica – kao kroz ogledalo – do mene dopire nešto od one ljepote koje na ovom svijetu uopće nema... Postoje važni dani u mojem životu. To je bio moj najdublji doživljaj.

Mjesto molitve

Slijedećih godina koristio sam školske praznike da bih s mladima došao u Međugorje. Tako sam jednom s dvadesetak mladih u Međugorju proveo prve dane Velikog tjedna. Na dan odlaska pozvao sam ih da kažu - koliko je to moguće - što im je u Međugorju posebno upalo u oči ili što ih se posebno dojmilo. Tih dana dijelili smo doista sve pa je bilo lako objasniti da je i razgovor, usmeno dijeljenje, dio toga, i da time možemo jedni druge obdariti. Mladi su bez oklijevanja pričali o svojim doživljajima i iskustvima. Jedan petnaestogodišnjak rekao je nešto što se može smatrati tipičnim doživljajem mnogih ljudi u Međugorju: „Nisam mogao ni zamisliti da me molitva može tako radovati.“ To iskustvo nosilo je tog mladića ne samo

*Nisam mogao ni zamisliti
da me molitva može tako radovati*

za vrijeme boravka u Međugorju, nego je na njega imalo trajno djelovanje. Pratio sam ga nekoliko godina i vidio da si svaki dan uzima vremena za osobnu molitvu. Radost u molitvi trajala je, možda se čak i produbila.

U Međugorju se može iskusiti Kraljevstvo Božje

Tijekom ovih godina Međugorje sam posjetio više od trideset puta. S vidiocima sam uspostavio vrlo prijateljske odnose. U tom razdoblju s divljenjem sam pratio kako su zadržali svoju prirodnost i jednostavnost, i kako su odrasli u zrele osobe. Već 25 godina vidio primaju i prenose Gospine poruke.

One govore o našem obraćenju, molitvi, postu, o miru u svijetu, o ljubavi prema Bogu i o međusobnoj ljubavi. Na svoj majčinski način, Gospa se ne umara i uvijek nas iznova poziva, ali nas nikad ne prisiljava. Našu pažnju prema drugom svijetu - prema kojem svi mi idemo - ne privlače samo poruke. Cijelo međugorsko događanje naše misli usmjerava preko granica vremena i prostora prema cilju života gdje ćemo Boga „gledati licem u lice“. To se može iskusiti već u ovom životu. Pri mojem posljednjem posjetu Međugorju zapisao sam u svoj notes: „Ako se u Međugorju ne može vidjeti i iskusiti Kraljevstvo Božje - gdje onda može?“

Ono što se u minutama ukazanja odražavalo na njezinom licu teško je opisati riječima. To će mi cijeloga života ostati urezano u sjećanju. Bilo je to slušanje, pažljivo kako samo može biti, bio je to izraz potpunog, posvemašnjeg predanja cijelim bićem. Na licu su se izmjenjivali izrazi radosnog iznenađenja, usne su oblikovale riječi koje se nisu čule.

MARIJA - MAJKA MILOSRĐA (PELLEVOISIN)

Često se čuje - od onih koji dolaze i onih koji ne dolaze u Međugorje - kad će i hoće li Crkva Međugorje proglasiti mjestom koje je Gospa posjetila i još posjećuje, kako tvrdi šestero vidjelaca, još od 24. lipnja 1981. godine? Na ovo pitanje još nitko na zemlji ne može odgovoriti. Dok god ukazanja traju ne bi bilo mudro donositi bilo kakvu odluku. Svaka odluka bila bi isharena. Bez obzira na *glas naroda*, *glas Božji*, Crkva kao mudra Majka i Učiteljica zna čekati.

fra Karlo Lovrić

Taj *glas naroda* se očituje u velikom zanimanju za ovo malo krševito hercegovačko mjesto, nekada poznato po uzgoju duhana i vinove loze, a danas po stjecištu raznih kultura i jezika. Svake godine posjeti ga oko milijun-dva ljudi, uglavnom vjernika, koji se vraćaju na svoje kontinente, u svoje zemlje, biskupije i župe kao novi svjedoci evanđelja. Zapravo, ovdje nisu otkrili ništa novo, nego samo spoznali da oni sami mogu imati svoje Međugorje (ne da bi sagradili istu crkvu ili Križevac kao u međugorskoj župi, kao što su to učinili u Africi - Malawi - ili u Južnoj Americi, Panami ili Kazahstanu) ako vrate sv. ispovijedi, pričesti i drugim sakramentima one vrijednosti koje im je dao sami Isus, kao i zajedničkoj obiteljskoj molitvi, pohađanju svete Mise, postu o kruhu i vodi...

Usudujem se reći da nije toliko ni važno hoće li Međugorje kao mjesto dobiti epitet jednoga Lurda ili Fatime, koliko je važno hoće li biti dovoljno svećenika ispovjednika u Međugorju kao i u Lurdu, Fatimi ili u bilo kojoj župi... koji će biti na raspolaganju vjernicima za temeljitu i iskrenu sv. ispovijed.

Inače, Međugorje je jedno od 231 mjesta koje se spominje kao Gospino mjesto od njezina Uznesenja na nebo do danas. Govori se da se Gospa od njezina Uznesenja do 1400. godine ukazala 38 puta; od 1400. do 1600. godine 66 puta; od 1600. do 1800. 35 puta; od 1800. do danas 76 puta; ukazanja s nesigurnim nadnevkom bilo je 10 te tzv. legendarnih ukazanja 6. Crkva je priznala samo mali broj tih ukazanja. Jedno od njih

je i malo mjesto Pellevoisin u Francuskoj, smješteno između Orleansa, Bourgesa, Poitiers-a i Toursa. Tu se Gospa 14. veljače 1876. ukazala bolesnoj i siromašnoj djevojci Estelli Faguette.

Estelle se, okružena ljubavlju i dobrom njegom, već mjesecima bori protiv neizlječive bolesti. Zahvalna je grofici «kojoj dugujem pomalo moje strpljivosti». Grofica je često govorila: «Moja siromašna Estelle, tako dugo patite, bolje bi bilo da vas Bog uzme, jer sve ukazuje na to da nikada ne ćete stati na noge». Ono što joj je dalo potpuno spokojstvo jest sakrament bolesničkog pomazanja. «Otada često govorim: Moj Bože, ti znaš bolje nego ja što mi je potrebno, učini što ti se sviđa, samo da plemenito činim žrtvu».

Ukazanje sotone

Uvečer, 14. veljače 1876. Estelle je iscrpljena. Blizu je ponoći. Opasno biće, «tražeći u noći svoj plijen», pokaže se na dnu kreveta umiruće. Ona sama to opisuje ovako: «Odjednom se davao pojavio na dnu moga kreveta. O, kako sam se poplašila. Bio je strašan. Pravio je grimase, kad se s druge strane kreveta pojavila Djeвица».

Marija je imala na glavi bijeli vuneni rubac. «Ona je rekla sotoni: Što radiš ovdje? Zar ne vidiš da je Estelle odjevena mojom odjećom (škapular). A ti, Estelle, ne boj se ništa, ti znaš dobro da si moja kći!»

Estellina bolest

Estellini roditelji u Pellevoisin su doselili 1866. To su učinili jer će tako biti bliže svo-

joj kćeri koja proljetnih i ljetnih dana živi s obitelji La Rochefoucault. Bit će im jeftinije živjeti u Pellevoisinu nego u Parizu. Kad se ujesen 1875. Estellina bolest pogoršala, grofica je odgodila povratak u grad.

U veljači 1876. važni poslovi čekaju groficu u Parizu. Ne može ih više odgađati. Iznajmi jednu kuću sasvim blizu crkve i groblja u Pellevoisinu u koju smješta Estellu. K Estelli su preselili i njezini roditelji. Estellino zdravlje je očajno. Grof i grofica prije povratka u Pariz kupili su jedno mjesto na groblju u Pellevoisinu za pokop njihove drage služavke.

Estelle ima 32 godine i ne kani se tako lako predati. Piše pismo izravno Gospi. Pismo predaje gospođici Reiter koja ga je odnijela u dvorac i stavila među kamenje u špilji Gospe Lurdske.

Gospa će na to pismo odgovoriti oko šest mjeseci kasnije, u noći između 14. i 15. veljače 1876.

Evo Estellina pisma Gospi iz rujna 1875.

O moja dobra Majko, evo me prostrte pred tvojim nogama. Ti me ne možeš odbiti a da me ne čuješ. Nisi zaboravila da sam ja tvoja kći i da te ljubim. Neka Tvoj božanski Sin ozdravi moje siromašno tijelo na svoju slavu.

Pogledaj bol mojih roditelja, ti dobro znaš da ih ja uzdržavam. Zar ne mogu dovršiti djelo koje sam započela? Ako ne možeš učiniti da zbog svojih grijeha potpuno ozdravim, isprosi mi barem malo snage da mogu zaraditi potrebno za život svojim roditeljima. Vidiš, moja dobra Majko, ubrzo će morati prositi; ne mogu na to ni misliti bez duboke boli. Sjeti se

i ti svojih patnja kad si rodila Spasitelja, kad si morala ići od vrata do vrata i tražiti prenoćište; sjeti se koliko si trpjela kad je Isus bio raspjet na križu. Moja dobra Majko, ja imam u Te povjerenja. Ako hoćeš, Tvoj Sin me može ozdraviti. On zna da sam ja živo željela biti članicom njegovih zaručnica i da je njemu ugodno što sam se odrekla vlastita života radi svoje obitelji koja me toliko treba.

Udostoj se poslušati moje molitve, dobra Majko, i iznesi ih svome božanskom Sinu. Neka mi podari zdravlje, a ako hoće neka bude po njegovoj a ne mojoj volji. Neka mi barem dadne strpljivosti u njegovim planovima i da to služi za moje i zdravlje mojih roditelja. Djevice Sveta, Ti posjeduješ moje srce, uvijek ga čuvaj i neka bude jamstvo moje ljubavi i zahvalnosti za Tvoju majčinsku dobrotu. Obećavam, moja dobra Majko, ako mi isprosiš tu milost, da ću sve što je u mojoj moći činiti na slavu Tebi i Tvoga božanskoga Sina. Pobri ni se i za moju malu nećakinju i zaštititi je od zlih nagnuća. Učini, Djevice Sveta, da budem poslušna poput Tebe i da i ja budem jednog dana s Tvojim Sinom u vječnosti. Estelle Faguet

Na kraju pisma Estelle stavlja svoju nećakinju pod Gospinu zaštitu. Estellina starija sestra Geneviève umrla je u 24. godini ostavivši kći Estelle Petitot od pet godina. I o njoj se teta Estelle brinula. Kada je nećakinja imala 17 godina pošalje je na zanat u Pariz gdje je ostala 18 mjeseci. Vratila se u Pellevoisin i tu živi do 22. godine. Tada napušta kuću djeda i bake i više se nikada nije vratila, zbog čega je Estelle mnogo trpjela.

14. veljače 1876. Marija se ukazuje pet puta u sred noći, upravo prije ponoći.

Kroz idućih pet dana davao je bivao tiši i tiši, dok nije potpuno nestao.

Gospa joj je rekla: «Ja sam dobila tvoje pismo i ti ćeš ozdraviti.» Čuvši tu vijest, Estelle je spremna umrijeti. Gospa odgovara: «Nezahvalna si, ako moj Sin daje zdravlje, to je zato što ga trebaš. Ako se moj Sin smilovao, to je zbog tvoje strpljivosti. Ne izgubi to zbog svoga izbora».

U večer 16. veljače 1876.

Kaže Gospa: «Nekoliko dobrih djela i nekoliko žarkih molitava koje si mi uputila (u pismu) dirnule su moje majčinsko srce: između ostalih stvari je i ovo malo pismo koje si mi napisala u rujnu 1875. Ono što me je najviše dirnulo je ova rečenica: *Vidi bol mojih roditelja, ako bih im ja nedostajala, brzo će morati prositi. Sjeti se koliko si ti morala trpjeti kad je Isus Tvoj Sin bio raspjet*

Govori se da se Gospa od njezina Uznesenja do 1400. godine ukazala 38 puta; od 1400. do 1600. godine 66 puta; od 1600. do 1800. 35 puta; od 1800. do danas 76 puta; ukazanja s nesigurnim nadnevkom bilo je 10 te tzv. legendarnih ukazanja 6. Crkva je priznala samo mali broj tih ukazanja. Jedno od njih je i malo mjesto Pellevoisin u Francuskoj

na križ. Ja sam pokazala ovo pismo svome Sinu.»

14. veljače 1876. Estelle čuje riječi: «Ako ti moj Sin vraća život, da ti objaviš moju slavu». Zapisala je u svojim memoarima: «Bila sam iznenađena i živahno odgovaram, ali kako to činiti? Ja sam neznatna žena; ne znam što bih mogla činiti?»

17. veljače 1876. intervenira Marija: «Nisam imala vremena da ti kažem kako (...). Upotrijebi svoje sile».

U petom ukazanju, 18. veljače 1876., dodaje: «Ako mi želiš služiti, budi jednostavna i neka tvoja djela odgovaraju tvojim riječima. Može se spasiti u svim situacijama; gdje god si možeš činiti mnogo dobra i možeš objaviti moju slavu.

Ono što me najviše muči je manjak poštovanja prema mome Sinu u Sv. pričesti i dok se moli duh je zauzet drugim stvarima; govorim ovo za osobe koje misle da su pobožne; objavi moju slavu, ali prije nego o tome budeš govorila zatraži mišljenje svoga ispovjednika. Imat ćeš zamku, smatrat će te vizionarkom i ludom. Ne skreći na se pozornost. Budi vjerna, ja ću ti pomoći».

Deveto ukazanje, 9. rujna 1876.

«Ja sam vidjela ovaj mali komad, a da nisam znala što je to, jer do sada sam ga

vidjela sasvim bijela. Podižući ovaj mali komad, primijetila sam crveno srce koje je upalo u oči. Odmah sam pomislila da je to škapular Presvetog Srca. Podižući ga, Gospa kaže: «Volim ovu pobožnost».

Dvanaesto ukazanje, 1. studenoga 1876.

Gospa je još uvijek nosila škapular.

A 8. prosinca 1876. je rekla: «Pođi k prelatu i pokaži mu model koji sam učinila. Reci mu da ti pomogne svojom ovlašću i da mi ništa ne će biti ugodnije nego vidjeti ovaj škapular na svakome od njegove djece.»

Nadbiskup Bourgesa mons. de la Tour d' Auvergne priznao je prvi škapular 12. prosinca 1876. Zatim je to učinio i papa Leon XIII. On je 30. siječnja 1900. Estelle primio u audijenciju. Ovaj Papa, koji je između 1. rujna 1883. i 8. rujna 1901. objavio petnaest enciklika o krunici, bio je dobro obaviješten o događajima u Pellevoisinu. Iskoristio je prigodu da vidjelicu upita o točnosti Gospine aluzije s obzirom na Crkvu i Francusku.

4. travnja 1900., tri mjeseca poslije Estelline audijencije, na Papinu molbu Kongregacija za obrede za cijelu Crkvu službeno potvrđuje škapular Presvetog Srca kakav je Gospa nosila u Pellevoisinu.

STOPAMA MIRA

*Slavna otajstva krunice**Isus šalje Duha Svetoga na apostole*

BLAGOST DOLAZI

Kroz pukotine svijesti dopiralo je svjetlo, činilo im se poput svijeece na vjetru, bojali su se i zbog toga su bili u skupini, drhtali uz riječi molitve poput utopljenika. Tvoja majka ih je gledala i bilo joj je žao, to su oni što su ti prisezali na vjernost, ponosno stupali uz tebe i sjali od veselja. Kraljice Mira, osjećam kako se moliš za njih, učiš ih hodati prašnjavim putom kao malu djecu, nije lako, korak im je lelujav, obzorje zastrto. Ne napadam ih, govorim ovo više o sebi, ima dana kad bježim u se poput plahe srne, ne prepoznajem put kojim mi je ići ni suputnike, tjeskobno je u tim trenucima i bolno do besvijesti. Oprosti na takvom malodušju, Bože, znam da si pokraj mene, da mi pružaš ruku, treba samo zakoračiti i sve će biti drukčije. I tebi se, Kraljice Mira, duboko ispričavam, tvoja me je molitva uvijek krijepila i čuvala, zahvalan sam ti i već shvaćam tvoju mudrost. Kako bi bilo da postanem konačno apostol, potrudim se svjetlo Duha Svetog upiti u se, ne će li tada procvjetati sažgana pustinja, buknuti život unatoč svim poteškoćama? Odgovaram na ovaj upit zagledan u daljinu, vjetar mi šapće da dobro je, sviću novi dani. S neba pljušti mir, dobrotu i blagost, osjećam to svojim ispaćenim čulima, onim dubokim, očaravajućim glasom u sebi. Kličem radosno sebi, djetetu novog doba, kličem i tebi, umorni prijatelju na putu. A vi se, Isuse i Marijo, zadovoljno smiješite, čekajući nas s drugima gore na nebesima.

Miljenko Stojić

IZVEZIMO SE NA
PUČINU

Blagopokojni papa Ivan Pavao II., svjetan prilika u Crkvi, u jednom od svojih govora pozvao je kršćane da se «izvezu na pučinu» (Duc in altum, Lk 5,4). To je isti onaj poziv koji je Isus preko apostola svima nama uputio. Papa je osjetio kako smo mi kršćani počeli živjeti sve više navezani na zemaljske vrijednosti. Svoje nade sve češće i sve snažnije polažemo na prolazne vrijednosti ovoga svijeta. Tako se želimo «osigurati», zbog čega moramo ulaziti i u kompromise s izokrenutom logikom nemoralnoga svijeta. Polako postajemo dio svijeta, u nj se utapamo, drugima ponajčešće prepoznatljivi po navezanosti na njegove vrijednosti. Takvi prestajemo biti lađa čovječanstva i luka mira.

Što bi onda danas, u našim prilikama, značio poziv izvesti se na pučinu? Prije svega, to znači računati na istoga onoga Isusa na kojeg su računali oci naše vjere. To znači vratiti povjerenje u onoga koji nas može dovesti u luku života. Kršćanin današnjice na prvo mjesto mora staviti Isusa i svu svoju sigurnost položiti u njegove ruke. Na to nas i Gospa u Međugorju poziva. Poziv izvesti na pučinu trebalo bi shvatiti kao poziv za bi-

jegom od osrednjosti, ravnodušnosti i mladosti za nadahnuća Božja. Bog nas želi zagrijane i gorljive za njegovu riječ. Bog traži svjedoke. Taj odmak od «obale» ne znači bijeg od svijeta, nego dublji i stvarniji ulazak u njega. Odmak od «obale» znači prihvatiti sve njegove teškoće i radosti.

Izvezimo se, stoga, na pučinu i oslobodimo se lažne sigurnosti ovoga svijeta. Danas se, možda više nego ikad, taj Isusov poziv može shvatiti kao odgovor na dramu čovječanstva koje je postalo žrtvom mržnje.

Današnje društvo očekuje da u kršćanima vidi stvarni odraz Isusova načina djelovanja i njegove ljubavi prema svakoj osobi. Od nas kršćana se očekuje da budemo istinska sol zemlje i svjetlo svijeta. Kao kršćani moramo iznova krenuti za Isusom – izvesti se na pučinu - a to znači jasno dignuti glas protiv kulture smrti, pobačaja, rastave, smrti bračne ljubavi, nepravde, izrabljivanja siromašnih, slabih...

Isus nas sve poziva u svoju lađu želeći da zajedno s njim zaplovimo do onih koji nas očekuju kao glasnike kršćanske poruke nade i mira.

fra Mario Knezović

NE BOJ SE, ZAHARIJA!

dr. fra Iko Skoko

Zaharija (hebr. zekarjah: Jahve se spomenu) se zvao otac Ivana Krstitelja. Njegova supruga, majka Ivanova, zvala se Elizabeta i bila je iz Aronova roda. Zaharija je bio svećenik iz razreda Abijina. Sveti Luka kaže za Zahariju i Eliazbetu da su bili: pravedni pred Bogom i da su živjeli besprijeckorno prema svim zapovijedima i odredbama Gospodnjim. (Lk 1, 6)

Jedanput, dok je vršio službu prinošenja kada u hramu, ukazao mu se Gabriel, anđeo Gospodnji. Normalno je što ga je u tom trenutku obuzeo strah. Anđeo ga tješi i hrabri: „Ne boj se, Zaharija“ (Lk 1,13) Zaharija i Elizabeta nisu imali djece. Zacijelo su molili Boga da im podari dijete. Gabriel je došao reći mu da im je molitva uslišana i da će mu žena roditi sina. Anđeo je priopćio i da mu nadjenu ime Ivan. Ujedno je ocu rekao što će biti to dijete. Zaharija je zatečen. Ne može vjerovati da će mu žena, koja je već u odmakloj životnoj dobi, roditi sina. Tražio je neki znak. Anđeo mu reče da će zanimati dok se sve što je rekao ne ispuni. Ljudi su vani već bili nervozni od dugog čekanja. Kad se Zaharija pojavio, vidjeli su da se nešto poseb-

no dogodilo s njim. Znakovima im je rastumačio što se događalo u dijelu hrama u kojem je bio sam.

Elizabeta je nakon devet mjeseci rodila sina. Problemi su nastali kod obrezanja, jer je trebalo djetetu dati ime. Rodbina je tražila da mu se nadjene očevo ime, Zaharaija. Majka se suprotstavila. Zatražili su da otac odluči. Nijemi Zaharija je zatražio pločicu i napisao da se njegovu sinu dadne ime Ivan. Nakon toga čina Zaharija progovori. Prije tumačenja rodbini i prijateljima što se događalo od viđenja u hramu do sada, Zaharija izreče hvalospjev Bogu.

Primjer života Zaharije i Elizabete je danas potreban kao zlato. U vremenu, kad nam se želi razrušiti obitelji, neka nam njih dvoje budu poticaj. Roditelji, ako znaju postaviti u obitelji sve po prioritetima, mogu se nadati Božjem blagoslovu. Zato se upitajmo: Što znače Božje zapovijedi i odredbe u našoj obitelji? Ravnamo li se prema njima u odnosu s Bogom, ljudima i okolišem? Zatim, što je s našom obiteljskom molitvom? Znamo li osobno i obiteljski zahvaliti se Bogu?

KRIŽ

Križ je realnost u svakome ljudskom životu.

Ali sve manje ljudi mu je doraslo.

Više ga ne prihvaćaju i ne podnose njegov teret.

Ali ti nemaš drugoga izbora.

Ili ćeš nositi svoj križ ili će te tvoj križ zgnječiti.

Ali moći ćeš ga nositi jedino ako naučiš shvaćati

skriven smisao križa.

Križ te vraća natrag k istini o tebi,

k pravoj mjeri ograničena,

slaba, ranjiva,

malena ljudskog djeteta.

Križ te može osloboditi stvari

koje te hoće zgnječiti.

On te može osloboditi

tvoje osrednjosti.

On je kao antena

preko koje možeš primiti

od Boga vijest.

Ona te ne će osloboditi tvoga trpljenja,

ali te može osloboditi

od neizdržive besmislenosti trpljenja

i njegove neplodnosti.

Ti možeš opet biti čovjek.

Ti sve vidiš drukčije i mnogo bolje

očima koje su plakale.

OBITELJSKA KUĆA MOLITVE CRAIG LODGE I MARY'S MEALS

Magnus MacFarlane-Barrow, Škotska

“Vidi, ovdje piše kako se priča da se nekim maloljetnicima u Međugorju ukazuje Gospa!” uzviknula je moja sestra Ruth pokazujući mi dnevne novine. Bilo je to 1982. Cijela naša obitelj sjedila je za kuhinjskim stolom u našoj kući u brdima Škotske. Bili smo praktična katolička obitelj i znali smo da se prije mnogo godina Gospa ukazala na mjestima kao što su Lurd i Fatima, ali zar je moguće da se ukazuje danas, sada, u naše vrijeme? Povelili smo burni razgovor i rekli roditeljima: „Ako postoji i najmanja mogućnost da je to istina, moramo otići i vidjeti!“ Nevjerojatno, ali složili su se i pustili nas. Ruth, najstarija među nama, imala je tek 19 godina, a ja kao četrnaestogodišnjak bio sam najmlađi.

Prava čudesa događala su se u našim srcima

Nakon podosta pustolovina konačno smo pronašli Međugorje. (Prije odlaska iz Škotske znali smo samo da se nalazi negdje blizu Mostara, ali ga nismo mogli naći na zemljopisnoj karti.) Po dolasku otišli smo ravno u crkvu prepunu ljudi koji su molili krunicu. Poslije Mise prišao nam je jedan svećenik (kasnije smo saznali da je to bio fra Slavko) i pitao nas imamo li prenoćište. Bilo je to davno prije nego što su izgrađeni hoteli u Međugorju, a mi smo izgledali dosta izgubljeni! Upoznao nas je sa svojom sestrom koja nas je povela svojoj kući i neopisivo srdačno se za nas brinula sve do kraja našeg boravka. Njezini sinovi bili su istih godina kao i mi, i tog smo tjedna postali veliki prijatelji. Obitelj Soldo pričala nam je o nevjerojatnim stvarima koje su se događale u njihovu selu, a s momcima smo imali i neke dobre razgovore o talijanskom nogometu. Njihova vjera i vjera ljudi koje smo susreli u Međugorju pomogla nam je povjerovati da su ovdašnja ukazanja autentična. Imali smo povlasticu nazočiti nekim ukazanjima, a vidjeli smo i kako se Sunce čudesno okreće. No prava čudesa događala su se u našim srcima, te smo se vratili u Škotsku s odlukom da ćemo pokušati živjeti poruke, kao i s gorućom željom staviti Boga u središte svog života.

Prvi plodovi

Roditelji su bili vrlo dirnuti našim pripovijedanjem i promjenama koje su vidjeli u nama. Vrlo brzo poslije nas i sami su posjetili Međugorje i primili slične milosti. Posljedica svega toga bila je da su učinili korak u vjeri i pretvorili svoj mali hotel u centar za duhovne vježbe nazvan *Craig Lodge Family House of Prayer - Obiteljska kuća molitve Craig Lodge*. Od samog početka željeli su da to bude nešto više od samog smještaja za ljude koji dolaze na duhovne vježbe. Htjeli su da molitva bude okvir za svaki njihov dan, i da Isus u Euharistiji bude u srcu svega toga. (Naš biskup dopustio nam je imati Presveto u kući.) One godine kada je papa Ivan Pavao II. pozvao na novu evangelizaciju, skupina

mladih ljudi okupila se u Craig Lodge da bi živjela zajedno, produbila svoj duhovni život i duhovno rasla. Cilj im je bio posvetiti jednu godinu svojeg života i primjenjivati Gospine poruke: molitva, post, pomirenje, Sveto pismo i Euharistija. Deset godina kasnije zajednica je porasla i počela prihvaćati i obitelji. Moja sestra Ruth i ja u međuvremenu smo osnovali svoje obitelji i živimo u blizini Craig Lodge. U zemlji u kojoj katolici predstavljaju tek manjinu, pravi je blagoslov moći odgajati djecu u zajedništvu s ljudima koji žele živjeti Gospine poruke.

Od Hrvatske i BiH do Malavija i Azije

1992. godine, deset godina nakon našeg prvog dolaska u Međugorje, pojavio se još jedan neočekivani plod. U međuvremenu sam bio završio školu i počeo se baviti uzgojem ribe. U Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini je bjesnio rat, a mi smo sa sve većim užasavanjem promatrali prizore nasilja i patnje. Htjeli smo nešto učiniti. Htjeli smo pomoći. Jedne večeri, moj brat Fergus i ja skovali smo plan: pozvat ćemo ljude da nam dostave hranu i pokrivače i skupiti dovoljno novca da bismo te stvari odvezli izbjeglicama koji su se sklonili u blizini Međugorja. U taj plan uključila se cijela obitelj i prijatelji, i ubrzo smo se našli za volanom na putu za Međugorje kao dio jednog humanitarnog konvoja. Kući smo se vratili misleći da smo učinili svoje dobro djelo, i da će se život nastaviti kao i prije. No Božji plan bio je sasvim drugačiji! Dok smo mi bili na putu, donacije su i dalje pristizale, tako da je očevo skladište bilo prepuno. Pomolio sam se na tu nakanu i odlučio da ću napustiti svoj posao i prodati svoju kuću da bih vozio humanitarnu pomoć dokle god ljudi budu davali. Nisu prestali do dana današnjega! Iz našeg malenog i jednostavnog odgovora na jedan složen i brutalan sukob rodila se karitativna organizacija međunarodnog dometa pod nazivom „Scottish International Relief“ (SIR). Nitko to nije planirao niti za tim težio - razvilo se postepeno i samo po sebi. Počeli smo razvažati stotine tisuća tona humanitarne pomoći u gradove kao što su Mostar, Tuzla i Slavonski Brod. Ubrzo mi se pridružila Julie, medicinska sestra koja je kao mlada djevojka, baš kao i ja, bila u Međugorju. Ona je ostavila svoj posao da

bi nam pomogla skupljati medicinsku pomoć za mostarsku bolnicu. Da bismo mogli nastaviti dostavljati pomoć, Julie i ja smo 1994. god. odlučili polagati vozački ispit za veća teretna vozila. Ona je položila od prve dok sam ja pao na ispitu, što mi je bila velika lekcija iz poniznosti. I dan-danas ona me katkada podsjeti na taj događaj. Mi smo, naime, vjenčani i imamo petero djece! U godinama koje su uslijedile „Scottish International Relief“ počeo je pomagati najsiromašnijima u mnogim zemljama širom svijeta. Odazivamo se na krizne situacije kao što su bili genocid u Ruandi i tsunami u Aziji, osnivamo dječje domove u Rumunjskoj i u Latinskoj Americi, dajemo osnovnu zdravstvenu zaštitu i pouku ljudima u raznim dijelovima Afrike.

Dnevni obrok za svako najsiromašnije dijete

Naše najveće djelo zove se **Mary's Meals** (Marijini obroci). Ovo Gospino djelo rodilo se 2002. u Malaviju. Te godine vladala je strahovita glad. S gospođom Gay Russel koja tamo živi surađivali smo na hitnom pribavljanju hrane za ljude koji su bili na granici smrti zbog izgladnelosti. Dvadeset godina ranije Gay je pročitala članak koji je Ruth napisala o našem prvom putovanju u Međugorje pa je i sama otišla na hodočašće. Od tada Gay je učinila nevjerovatno mnogo na širenju poruke u južnom dijelu Afrike. U Malaviju postoji vrlo živ međugorski pokret. Uz pomoć

Tonya Smitha, jednog engleskog poslovnog čovjeka, zajedno s prijateljima, na jednom brdu u blizini njezine kuće sagradili su prekrasnu kopiju Križnog puta s Križevca. Tony je prvi došao na ideju „Marijinih obroka“: Da to bude pothvat koji će, pod Gospinim pokroviteljstvom, najsiromašnijoj djeci svijeta osigurati dnevni obrok u školi. Tony je predložio da „Scottish International Relief“ tu ideju provede u stvarnost.

U to vrijeme u Malaviju sam upoznao jednu obitelj koja je ubrzala rađanje „Marijinih obroka“. Emma, majka obitelji, sjedila je na golom podu svoje zemunice, a oko nje šestero djece. Imala je sidu i umirala je. Rekla je: „Sve što još mogu učiniti za svoju djecu, to je moliti da se netko za njih pobrine kad mene ne bude bilo.“ Znala je da je njezino selo već puno siročadi. Obratio sam se najstarijem sinu, četrnaestogodišnjem Edwardu, i upitao ga što očekuje od života. „Imati dovoljno hrane i ići u školu“, odgovorio je. Njegove ambicije nisu išle dalje od toga. Siromaštvo i glad ugušili su njegove snove. „Marijini obroci“ su jednostavan odgovor za milijune djece poput Edwarda koja ne mogu ići u školu jer im je glavna briga borba za preživljavanje. Svakodnevni obroci u samoj školi toj djeci omogućuju školovanje koje će postati ljestve po kojima će izaći iz bijede.

Krajem 2002., „Scottish International Relief“ počeo je dijeliti prve „Marijine obroke“ za 200 siročadi koja žive u podnožju jednog brda u Malaviju, onog istog gdje su Afrikan-

ci sagradili svoj Križevac. Otada se „Marijini obroci“ šire nevjerovatnom brzinom. Danas oko 90.000 djece svakog dana dobiva svoje obroke. Većina živi u Malaviju, a ostali su u Ugandi, Keniji, Liberiji, Indiji, na Filipinima, u Ukrajini, Rumunjskoj i Boliviji.

Za mnogu od te djece, to će biti jedini dnevni obrok. Kuhanje i posluživanje obavljaju lokalni dragovoljci. „Marijini obroci“ pripadaju tim lokalnim dragovoljcima, koji i sami žive u siromaštvu, mnogo više nego nama. Mi koji živimo u bogatijim zemljama rado prosimo pomoć za našu siromašniju braću i sestre. Od dobivenih sredstava dajemo hranu dragovoljcima.

Ovdje se ne radi o bogatašima iz zemalja obilja koji će s visine dijeliti pomoć sirotinji koja čeka u redovima. Ovdje bogati i siromašni, crni i bijeli rade zajedno, i daju ono što imaju - vrijeme, novac, molitvu i znanje - povezani željom da pomognu najsiromašnijoj djeci svijeta.

Veliko djelo od malih djela ljubavi

„Marijini obroci“ dobro funkcioniraju. Tisuće djece sada pohađaju školu. Škole se šire da bi primile nove đake, zapošljava se dodatne učitelje. Školski uspjeh djece koja primaju „Mary's Meals“ dramatično je porastao. A i troškovi su nevjerovatni. Za samo 10 eura jednom djetetu u Malaviju možemo osigurati svakodnevni obrok u školi tijekom cijele školske godine!

Ljudi iz cijelog svijeta počinju sudjelovati u ovom djelu. Skupine potpore „Marijinim obrocima“ rađaju se u Njemačkoj, Irskoj, Francuskoj, Austriji, Italiji, na Malti i u Australiji. Ovo djelo sastoji se od mnogih malih djela ljubavi. U Međugorju sada imamo mali ured koji daje informacije o „Marijinim obrocima“, tako da svoju radost možemo podijeliti i s hodočasnici. U Međugorju ne primamo nikakve donacije, budući da ne želimo od hodočasnika uzimati novac. Oni koji se žele uključiti u naš rad to će učiniti u svojim zemljama, kad se vrte svojim kućama.

Glavni ured „Mary's Meals“ i dalje se nalazi u jednoj limenoj šupi pored kuće molitve „Craig Lodge“. Rad je i dalje ukorijenjen u molitveni život zajednice i u njezinu želju da odgovori na Gospin poziv iz Međugorja.

Tko želi saznati nešto više o „Obiteljskoj kući molitve Craig Lodge“ i o zajednici, može zvati telefonom na broj 00 44 1838 200216 ili posjetiti web stranicu www.craiglodge.org. Koga zanima rad „Scottish International Relief“ može zvati na broj 0044 1838 200605 ili posjetiti web stranicu www.sircharity.org.

VANJSKI OLTAR I JUBILARNI KRIŽ NA KRIŽEVCU

Usporedo s pripravom za izgradnju nove župne crkve, međugorski su župnici pokrenuli i dovršili još dva iznimno vrijedna projekta: izgradnju vanjskog oltara u blizini (stare) župne crkve (1931.) te spomen-križa na brdu Šipovcu iznad Međugorja (1934.). Obje te građevine „žive“ su do danas i svjedoče o vremenu koje je davno prošlo.

fra Robert Jolić

Izgradnja vanjskog oltara

Zanimljivo je kako su župljani došli na ideju da sagrađe vanjski oltar. O tome je pisao župnik fra Serafin Dodig. Naime, godina 1928. bila je veoma slaba, pa zbog toga i zaduženosti naroda otprije, nije bilo moguće govoriti o izgradnji prijeko potrebne nove crkve. Urod duhana i grožđa sljedeće (1929.) godine bio je veoma dobar, ali je narod još imao ranijih dugova. Konačno je 1930. bila još bolja od prethodne. K tomu, jedino je područje međugorske župe bilo pošteđeno od krupe koja je zahvatila ostalo Brotnjo. U zahvalu za to tražili su od župnika da se izgradi zavjetna kapelica, u kojoj bi preko ljeta svećenik mogao govoriti Misu, dok je narod mogao biti na otvorenom. Ipak, s izgradnjom te kapelice-oltara nije išlo tako lako. Naime, biskup fra Alojzije Mišić zabranio je izgradnju jer je držao da onda ne će htjeti graditi crkvu. Na to je izaslanstvo župljana otišlo u Mostar tražiti da ih biskup primi. On je to odbijao, ali su župljani ostali ustrajni, tako da ih je na kraju ipak primio. Na koncu je pismeno dozvolio da se gradi kapelica, ali da se nipošto ne smetne izgradnja crkve. Kapelica je potom sagrađena «prema nacrtu tehničara g. Vanje i prema predloženom proračunu kako se to vidi u glavnoj knjizi o gradnji kapelice». Misna slavlja za lijepa vremena potom su godinama slavljena upravo u toj kapelici, dok se puk Božji smještao na prostoru ispred i oko kapelice, pogotovo u

crkvenom gaju. U najnovije vrijeme taj je vanjski oltar s okolišem lijepo ureden.

Izgradnja velikoga spomen-križa na brdu Šipovcu

Mudra je bila zamisao župnika fra Bernardina Smoljana kako bi ujedinio župljane razjedinjene oko izgradnje nove župne crkve. Nakanio je, naime, podignuti veliki križ na brdu zvanom Šipovcu (nazvanom tako po brojnim divljim šipcima koji po njemu rastu) u spomen na 1900. obljetnicu muke i smrti Isusove (33.-1933.). Župljani su zdušno prihvatili izgradnju toga spomen-križa, koji je uz neviđeni trud i novčane priloge podignut početkom 1934.

Župnik fra Bernardin iscrpno je opisao gradnju spomen-križa kao i darovatelj. Izvornik toga spisa čuva se u župnom uredu u Međugorju, a kopija u Arhivu Hercegovačke franjevačke provincije. Ideju o izgradnju

Vanjski oltar uz staru župnu crkvu

*I križ je bio u Božjem planu
kad ste ga gradili
- sudionici Mladifesta 2006.
na sv. Misi 6. kolovoza 2006.*

velikoga križa «u jubilarnoj godini našega Spasa» objavio je župnik župljanima na sastanku starješina kuća u omladinskoj dvorani 21. siječnja 1934. Kao uzor istaknuo je «nekoliko veličanstvenih spomenika podignutih u spomen 1900. godišnjice Spasiteljeve smrti u katoličkim zemljama» širom svijeta te pozvao svoje župljane «da i oni u dokaz svoje vjere i harnosti Spasitelju podignu jedan vidljiv spomenik, koji će njihovu potomstvu svjedočiti o njihovoj slozi i ljubavi» (Historijat sv. jubilar-noga Križa na brdu Križevcu).

Izgradnja je brzo napredovala. Župljani su zdušno i uz veliku muku na leđima ili na konjima iznosili na vrh brda neretvansku pržinu, cement, klak, željezo, drvo i vodu. «Prizor dirljiv. Brdo oživjelo od ljudi i životinja. Strani se svijet divio dobroj volji i požrtvovnosti župljana, koje nijesu mogle smesti u poslu ni najnepovoljnije vremenske nepogode, koje su tih dana vladale.» Nacrt za spomen-križ izradio je ing. Šimun Boras iz Mostara, a gradnju je vodio Ante Dugandžić-Redžo iz Međugorja. Poslovi su bili dovršeni u samo mjesec dana: Od 12. veljače do 10. ožujka 1934. Nakon toga župnik je zamolio biskupa Mišića da jednoga radnog dana može blagosloviti novi križ, što mu je biskup

rado dozvolio. Križ je blagoslovljen u petak 16. ožujka 1934. Uvečer prije proslave zapaljeni su brojni svijećnjaci po okolnim brdima i humcima, a pucali su mužari. Uz župnika Misi i blagoslovu nazočili su susjedni svećenici: Fra Paško Martinac, fra Grgo Vasilj, fra Mladen Barabarić te fra Jako Križić. Blagoslov je obavio župnik, a propovijedao je fra Grgo Vasilj, rođeni Međugorčanin, župnik u Studencima. Na brdo je došlo mnoštvo svijeta: «Uz neprekidno zvonjenje crkvenih zvonova, pucanje mužara, molenje sv. Krunice te pjevanje litanija i Gospina plača pomicala je se duga procesija prema brdu, čiji se vrh već crnio od mnoštva, koji je motrio pridolaženje naroda sa svih strana i uzlaženje procesije na brdo.» Osobito je burno pozdravljena promjena imena brda: Župnik je naime Šipovac preimenuovao u Križevac. Nakon što je fotograf Ivo Grubišić načinio nekoliko snimaka mnoštva, ljudi su posjedali po zemlji i u skupinama, po starom običaju, blagovali ono što su ponijeli sa sobom. Župnik je također popisao i sve darovatelje novčanih priloga: Najviše je doprinio Župni ured, to jest sami župnik (2.222 dinara), dok su župljani darovali koliko su mogli: od 1 do 20 dinara, neki i po 50, a veoma rijetki i više: Primje-

S izgradnjom te kapelice-oltara nije išlo tako lako. Naime, biskup fra Alojzije Mišić zabranio je izgradnju jer je držao da onda ne će htjeti graditi crkvu. Na to je izaslanstvo župljana otišlo u Mostar tražiti da ih biskup primi. On je to odbijao, ali su župljani ostali ustrajni, tako da ih je na kraju ipak primio. Na koncu je pismeno dozvolio da se gradi kapelica, ali da se nipošto ne smetne izgradnja crkve.

rice Pero Vasilj Andrijin 200, a Grgo i Mate Vasilj + Stanka 300 dinara. Sudjelovali su i neki okolni župnici, kao i franjevci rodnom iz međugorske župe. Fra Bernardin je do svoga odlaska iz župe (1936.) prikupio ukupno 8.689,25 dinara, a nakon njega malu je svotu prikupio još i njegov nasljednik fra Paško Martinac. Troškovi su međutim ipak bili veći. Ukupno je utrošeno 9.307,50 dinara, tako da je fra Bernardin svome nasljedniku ostavio 1.158,75 dinara duga. Župnik je popisao i dnevnice («nadnice») koje su dali pojedini domaćini, kao i koliko je njihovih konja ili kola bilo uposleno.

Informativni centar
M E Đ U G O R J E

DVADESET PET GODINA MILOSTI

Međugorje
1981.- 2006.

Fotomonografija koju smo objavili na koncu 2006. – godine zahvalnosti za sve primljene milosti na 360 stranica donosi povijest ukazanja, poruke, teološko promišljanje, razgovore s vidiocima te svjedočanstva i preko dvije stotine fotografija koje bilježe međugorski svagdan. Preporučamo je svim prijateljima Kraljice Mira. Fotomonografija se može nabaviti u našoj suvenirnici u Međugorju.

Glasnik **MIRA**

Sve o događajima u Međugorju
i odjecima u svijetu i Katoličkoj
Crkvi čitajte u novom
mjesečniku - Glasniku mira.
Čitajte i preporučite drugima

Glasnik mira, mjesečnik
Informativnog centra "Mir"
Međugorje.

Surađujte u Glasniku mira,
pišite nam o svojim iskustvima.

Pretplatite se na Glasnik mira.

Godišnja pretplata [12 brojeva]:

30 KM/120 Kn

RADIOPOSTAJA
MIR
MEĐUGORJE

Jajce 87,8 MHz
Mostar 100,0 MHz
Banja Luka 107,8 MHz
Hercegovina 101,5 MHz
Lašvanska dolina 100,0 MHz
Split, Južna Hrvatska 101,5 MHz
Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 MHz
Banja Luka, Sjeverna Bosna 106,7 MHz
Sjevero-zapadna Bosna, Jajce 106,7 MHz
Dolina Neretve i Juž. Hercegovina 98,3 MHz
Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 MHz
Zagreb, Lika, Karlovac, Bihać, Sj. Hrvatska 107,8 MHz
Sisak, Gradiška, Kutina, Ivanićgrad, Novska 106,7 MHz
Zenica, Žepče, Tuzla, Slavonski Brod, Posavina 100,1 MHz

Satelit: Europa, Bliski istok i Afrika
HOT BIRD 6° istočno

INFORMATIVNI CENTAR "MIR" MEĐUGORJE
RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE

Tel.: 036/651 100; faks: 036/651 300

E-mail: radio-mir@medjugorje.hr

Uživo na internetu: www.medjugorje.hr

PONEDJELJAK I UTORAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SRIJEDA

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h	Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Krunica
	- U došašću, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla
	- U korizmi: otajstva svjetla i žalosna otajstva
	- U uskrsnom vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva
18 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h	Križni put uz Križevac
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h	Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 18 h	Sv. Mise na hrvatskom
Ispovijed	Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti sa svjedocima
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h	Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

svakog 25. u mjesecu - cjelonoćno klanjanje

